

Gatelangs

DOBBELTNUMMER 01/02 - MARS-JUNI 2021 - 20. ÅRGANG

**Tema:
Foreldre-
rollen**

**MONTGOMERY:
SMIL TIL UNGDOMMEN**

**DRØBAK/FROGN:
STORT ENGASJEMENT**

Fosterhjem
Bufetat

Illustrasjon: foto: Tine Poppe

Kan du hjelpe et barn som har det vanskelig? Bli fosterhjem.

Når alle blir bedt om å holde seg hjemme, må mange barn og unge bruke mer tid der de føler seg minst trygge. Akkurat nå er det flere barn som venter på et nytt hjem. Er det hos deg?

Vi trenger deg som er trygg og utholdende i evnen til å gi kjærlighet. Som våger å gå inn i noe du ikke helt vet hvordan blir, vitende om at det er verdt det fordi du kan gjøre en uvurderlig forskjell i et barns liv.

Ta kontakt med Fosterhjemstjenesten i Østfold hvis du kan hjelpe eller meld din interesse for et av våre informasjonsmøter på www.fosterhjem.no.

Digitalt informasjonsmøte for deg som vil bli fosterhjem

6. mai kl. 18–20

8. juni kl. 18–20

Vi følger FHIs retningslinjer for smittevern. Ønsker du å delta må du melde deg på via fosterhjem.no/ostfold.

Gatelangs

ISSN 1891-6856

ANSVARLIG REDAKTØR:

Lars Norbom

gatelangs@natteravnene.no

REDAKTØR:

Anette Haugen

gatelangs@natteravnene.no

DESIGN OG PRE-PRESS:

Per Frederiksen • vinceweb.no

TRYKK:

Zoom Grafisk • Drammen

ANNONSER:

Norske Publikasjoner as

Telefon: 22 90 71 90

BESØKS- OG POSTADRESSE:

Natteravnene Oslo,

Storgata 28,

0184 OSLO

Telefon: 23 00 21 20

NATTERAVNENES STYRE:

Sander Brink (styreleder)

Siri Skrøder

Jan Bøhler

Kim Marius Ilmo Bolin

Eva Raknerud Braathen

Olav E. Storm (vara)

Thomas Evensen (vara)

gatelangs@natteravnene.no

www.natteravnene.no

www.facebook.com/natteravnene1

twitter.com/ravnene

Trykksak

Zoom Grafisk,
Drammen, har rett til
å benytte svanemerket
på sine trykte
produkter.

241 501

Forsidefoto: Anette Haugen

Side 3-foto: Andreas Brox/Pexels

Ja, men alle andre får jo lov...

Foreldre har sannsynligvis hørt denne setningen fra poden en rekke ganger. Selv om tidene forandrer seg, vil nok denne problemstillingen ikke endre seg. Hvordan håndtere den vanskelige balansegangen mellom grensesetting og frykten for å bli oppfattet som unødvendig kjipe av barna?

I denne utgaven, hvor temaet er foreldrerollen, forsøker vi å finne noen svar på dette. Vi snakker blant annet med Foreldreutvalget for grunnopplæringen og foreldrenettverket Sterk&klar. De er opptatt av dialog mellom hele foreldregruppen i en skoleklasse og viktigheten av å komme fram til en felles praksis i spørsmål som for eksempel innetider, rus etc.

Vi har også snakket med psykolog Hedvig Montgomery om hvordan vi bør snakke med barna om grensesetting, og viktigheten av å lytte mer enn å formane. Vi har med innspill fra Medietilsynet om å legge ut bilder av egne barn i sosiale medier og hva barna selv synes om dette.

God vandring!

Innhold

Leder	3
Foreldreengasjement i skolen	6
Viktig med foreldrenettverk	8
Å være en god rollemodell	10
Husk å smile til ungdommen	11
Legger ut bilder uten å spørre	12
Foreldrekurs ruskontrakter	14
Natteravnskolen	16
Nytt om Natteravnene	18
Ungdomskriminaliteten i Oslo	20
Aktiv innen frivillig arbeid	23
Nytt natteravnengasjement i Frogn	24
Fra arkivet: Hvordan vise nettvett?	28
Ungdommens stemme:	30

(Foto: Kristin Hoff)

Katastrofehjelp: Natteravn Kristin Hoff var i Beirut i november/desember og hjalp til med opprydding etter den store eksplosjonen tidligere i fjor høst. Møt henne på side 23

Neste Gatelangs kommer i høst.
Frist for innspill er 1. august 2021.

Tips oss!

Skjer det noe i ditt nærmiljø eller i din natteravngruppe som Gatelangs bør skrive om?

Tips oss!

Send en mail til gatelangs@natteravnene.no

Kjære leser og annonsør!

Natteravnene® gir ut magasinet Gatelangs for å motivere til å være natteravn og skape trygge gater og lokalmiljøer over hele landet. Flere grupper organiserer natteravning landet rundt.

Vi oppfordrer til å støtte opp om natteravning uavhengig av om det er vår organisasjon Natteravnene® som står bak, eller andre. Natteravning er særlig viktig for barn og unges trygghet.

Inntekter fra annonsesalget i Gatelangs går til dette magasinet. Eventuelt overskudd går til organisasjonen Natteravnene®.

Tusen takk for din støtte til magasinet Gatelangs!

Redaksjonen

Foreldreengasjement

At foreldre involverer seg i skolen, er viktig både for barnas læring og trivsel. Det viser både forskning og erfaring. En som er sterkt involvert både i egne og andre barns oppvekst og skolegang, er Marius Chrømer, leder for FUG (Foreldreutvalget for grunnopplæringen).

Tekst og foto: Anette Haugen

Hvert fjerde år blir et nytt FUG-utvalg oppnevnt av Kongen i statsråd. De ni medlemmene som sitter i inneværende periode, ble utnevnt før jul i 2019 og skal sitte ut 2023. Leder av utvalget er tromsøværingen Marius Chrømer (48), som selv har barn både på ungdomsskolen og barneskolen, i tillegg til at han for tiden er hjemme i foreldrepermisjon med en ettåring.

Blant FUG-lederens hjertesaker er å fremme foreldrestemmen i skolen, samt å få foreldre til å engasjere seg enda mer i barnas skolehverdag. Han synes det er flott når foreldre engasjerer seg i barnas fritid, men det er minst like viktig at foreldre engasjerer seg i det som er den største delen av barnas hverdag, nemlig tiden de tilbringer på skolen.

Gatelangs har stilt firebarnsforeldre noen spørsmål om hvorfor det er så viktig at foreldrestemmen runger høyt og tydelig i skolesammenheng, hvilken rolle de lokale FAUene (foreldreutvalgene) har, litt om rollefordelingen mellom skole og foreldre, med mer.

Hvorfor er foreldrestemmen så viktig i skolen – og hvordan bør FAU best bidra for å få dette fram?

– Forskning og all erfaring viser at foreldres involvering i skolen er viktig for elevenes læring og trivsel. Alle foreldre kan være en ressurs for sine barns læring. I møte med skolen og som støtte i hjemmet, spiller foreldrene en avgjørende rolle for barnas resultater. Det betyr noe for barnet å føle at vi voksne er interessert og

følger med i deres hverdag. Barna opplever da at det som skjer på skolen anerkennes som viktig og som noe positivt.

– FAU på skolen har en viktig rolle i skoledemokratiet. Gjennom foreldres deltakelse der og i andre råd og utvalg på skolen, er foreldre med i skolens beslutningsprosesser og er aktive samarbeidsaktører i det som skjer og i utviklingen på skolen. Dersom en engasjerer seg, kan en være med på å sette også det som kan være utfordringer på dagsorden, anerkjenne det som er bra og jobbe sammen på det som ikke fungerer så bra.

– Samspillet mellom hjem og skole forankres gjennom skolens rådsorganer (FAU) og sammen skaper de en formell ramme for et godt klasse- og skolemiljø. Vi må gjøre det vi kan for å bidra til at alle har det bra og til å forhindre utenforskap og stoppe mobbing.

Hvorfor er det viktig at skoleledelse og FAU jobber tett sammen?

– Vi er alle på samme lag og vil det beste for barn og unge. Da må vi diskutere muligheter og løse oppgaver sammen.

– Det beste bidraget fra foreldrene er derfor å være positivt interessert, engasjert og dedikert i samarbeidet med skolen. Vi foreldre besitter et enormt kapasitetspotensial og kan utgjøre en kjempe-ressurs for barna og skolen når vi mobiliseres og brukes riktig. Derfor er det så viktig at foreldre oppfordres til tidlig å bli kjent med de andre foreldrene, skolen og til å ta verv på både klassenivå og skolenivå. Det lønner seg for både dine og de andres barn.

Hva er den viktigste rollen foreldre har i forhold til barn på ungdomstrinnet?

– Vår viktigste oppgave som foreldre er å være gode rollemodeller – også for de litt eldre barna. Dette gjelder hele tiden og er ikke alltid like lett å få til. Ingen er perfekte. Det viktigste er at vi gjør vårt beste og at vi har tålmodighet, kjærlighet og kan gi ungdommen støtte og en utstrakt hånd når det trengs.

Hva er foreldrenes rolle og hva er skolens rolle?

– Vi foreldre er hovedansvarlige for omsorgen og oppdragelsen til barna våre fram til de er 18 år gamle. Skolene har også omsorgsplikt når barna er på skolen. Skolen bør legge til rette for at elever kan motta nødvendig helsehjelp eller andre nødvendige helse- og omsorgstjenester i skoletiden, når det er behov for dette. Skolene har opplæringsansvar og er en uhyre viktig læringsarena i livet for alle barn. Her møter man venner og skaper ofte evigvarende sosiale relasjoner. Man utvikler sitt intellekt, sine kunnskaper og lærer seg mye av de grunnleggende ferdighetene som man tar med seg videre i livet.

Har du tips til hvordan foreldre best kan være gode rollemodeller for sine barn?

– Jeg er litt forsiktig med å gi andre foreldre råd om hvordan man best kan være gode rollemodeller for sine barn og ungdommer, men alle kan etterstrebe å være den beste versjonen av seg selv – så ofte man klarer.

– Det hjelper ofte å være genuint interessert i hva barna gjør og være opptatt av hvordan de har det. Gi barnet ros og framsmakk, gjerne i andres påhør. Sett av tid til å være sammen med barnet, lytt til hva de sier og snakk om vanskelige ting når begge har energi til det. Et annet tips kan være å gjøre ting sammen – noe som både du som forelder og barnet liker å gjøre. Gi av din tid. Det er verdt gull!

Noen tanker om foreldrerollen og Natteravnene?

– Jeg synes det er svært godt å vite at helt vanlige folk vil bidra til å skape et trygt og godt lokalmiljø rundt omkring i landet vårt. Også her hvor jeg bor, i Tromsdalen i Tromsø kommune, har en rekke foreldre til barn på skolene støttet opp om å gå natteravn i våre gater. Et glimrende samfunnsengasjement!

ment i skolen

Engasjert: Tromsøværingen og firebarnsforen Marius Chramer er leder for FUG. Å få enda flere foreldre positivt engasjert i barnas skolehverdag, er en av hans hjertesaker.

Om FUG

- Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG) er et nasjonalt og uavhengig organ som gir tips og veiledning til foreldre om samarbeid mellom hjem og skole.
- FUG ble opprettet i 1976 og er lovhjemlet i opplæringsloven § 11-9. Det er Kongen i statsråd som oppnevner utvalget for fire år om gangen.

Hva gjør FUG?

- Gir råd og veiledning til foreldre med barn i skolen, på telefon eller mail – og på fug.no.
- Holder gratis foredrag for foreldre, ansatte og skolemyndigheter over hele landet.
- Lager gratis materiell for foreldre og ansatte i skolen, som lastes ned fra fug.no/materiell.
- Gir råd til myndighetene i saker som handler om hjem-skole-samarbeid.
- Svarer på høringer i aktuelle skolepolitiske saker.

Hvem er med i FUG?

- FUGs utvalg består av ni medlemmer som kommer fra ulike deler av landet og har barn i skolen. Medlemmene har bakgrunn som aktive foreldrerepresentanter på skolen.
- Sekretariatet holder til i Bø i Telemark og sikrer den daglige driften av utvalget. Det er skolerådgiverne her som svarer på henvendelser fra foreldre. Rådgiverne har bred kompetanse og praksis fra ulike skoleslag og med hjem-skole-samarbeid.

Kilde: fug.no

Viktig med foreldrenettverk

Det er viktig at foreldre til ungdom i samme omgangskrets har et nettverk, der de prøver å bli enige om en del felles retningslinjer. Gjennom foredrag og møter med ungdomsforeldre prøver foreldreprogrammet Sterk&Klar å tilrettelegge for slike nettverk.

Av Anette Haugen

Foreldre til barn på ungdomsskolen er hovedmålgruppen til foreldreprogrammet Sterk&Klar, som er finansiert av Helsedirektoratet. Av og til har de imidlertid møter også for foreldre til barn på mellomtrinnet eller for de som har tenåringer på førstetrinn på videregående skole.

I utgangspunktet tilbyr de et program på fire forelesninger fordelt over tre år, fra 8. til 10. trinn. Har noen et ønske om et enkelt temabasert foredrag, stiller de imidlertid opp på det også. De har holdt mange foredrag på Vest- og Østlandet, men har mulighet til å sende folk ut til hele landet. I den siste tiden har de dessuten hatt mange digitale zoommøter, noe som også har sine fordeler, siden begge foreldrene da gjerne kan delta sammen.

Rusfri ungdomstid

– Målet med programmet er å hjelpe foreldre med å tilrettelegge for en rusfri ungdomstid for barna. Vi snakker likevel om mye mer enn bare alkohol og narkotika. Vi er innovertalt fra psykisk helse til sosiale medier og gaming, for alt dette henger sammen om man skal skape en rusfri ungdomstid.

Om Sterk&Klar

■ Sterk&Klar er et foreldreprogram. Programmet er utviklet med tanke på å støtte og veilede foreldre i å tilrettelegge for en rusfri ungdomstid. Programmet har fokus på nettverket mellom foreldre og kontakten mellom foreldre og barn.

■ Sterk&Klar eies og drives av IOGT i Norge, en livssynsøpen og partipolitisk uavhengig organisasjon som jobber med ruspolitisk påvirkningsarbeid, forebyggende tiltak og et utstrakt sosialt arbeid for rusavhengige og for barn og unge.

Kilde: <https://sterkogklar.no>

Sterk&Klar: Mirjeta Emini er prosjektleder for foreldreprosjektet til Sterk&Klar. Her sammen med kursleder Frankh Yaya Colley. (Foto: Sterk&Klar)

domstid, påpeker Mirjeta Emini, prosjektleder hos Sterk&Klar.

Når de samler foreldre rundt på de ulike skolene, legger de det vanligvis opp slik at de først innleder i en snau time, før foreldrene settes i grupper for å diskutere. Da blir de samtidig bedre kjente med hverandre, noe som gir et godt grunnlag for å danne nettverk. Det er viktig at foreldre er på lag og det er også viktig at de er bevisst hvordan de selv bruker rusmidler.

– Det sies at det trengs en hel landsby for å oppdra et barn. Du skal selvfølgelig ikke påta deg ansvaret for å oppdra barnas venner, men du kan bidra til å gjøre en forskjell ved å være en tydelig og trygg voksen. De som følger programmet kan for øvrig søke om å få 5 000 kroner til et arrangement, som kan brukes på å gjøre noe hyggelig sammen. Da blir både barn og voksne kjent, noe som gjør det enklere å ringe hverandre om det er noe, sier Mirjeta Emini.

Fem felles regler

På skolemøtene utfordres gjerne foreldrene til å lage fem felles regler de kan bli enige om. Det kan være slikt som at det alltid skal være en voksen til stede om det er fest –

eller at man aldri skal sende med barna alkohol.

Det siste mener Mirjeta Emini er en av de viktigste reglene foreldre bør ha. Hun vet at det er en del som sender med alkohol og at intensjonen kan være god. Da føler foreldrene kanskje at de har bedre kontroll på hva barna får i seg, for det er mange som er engstelig for at de skal få i seg noe skadelig som er enda farligere enn alkohol.

– Den frykten er forståelig, men forskning viser samtidig at de som har med seg alkohol hjemmefra bare drikker mer. De drikker både dette og det som er tilgjengelig. Det er dessuten ikke slik at alle begynner å drikke. Mange velger å takke nei. Da må ikke foreldre bidra med å øke drikkepresset ved å sende med barna alkohol, kommenterer hun.

En kontrakt

Ved de ungdomsskolene som velger å følge hele programmet på fire forelesninger, får ungdommen også en mulighet til å signere en kontrakt om at de skal holde seg rusfri gjennom hele ungdomsskolen. Dette er selvfølgelig frivillig, men velger de å skrive under, signerer både de og foreldrene. Om de klarer å holde seg rusfri gjennom hele

Sammenkomster: Når foreldre og ungdom gjør hyggelige ting sammen, er det lettere også å ta kontakt ved senere anledninger. (Foto: Sterk&Klar)

ungdomsskolen, er de med i trekningen av en premie på 20 000 kroner.

— Her er det samtidig viktig å understreke at om ungdommen skulle tabbe seg ut en enkelt gang, så er ikke kontrakten brutt for alltid. Barna må ikke være redde for å si fra til foreldrene sine. En god dialog mellom voksne og barn er noe av det viktigste som er, fastslår prosjektlederen, som anslår at 3-400 ungdommer årlig greier å fullføre kontrakten.

Annen bakgrunn

Noe annet Sterk&Klar er opptatt av, er å nå ut også til foreldre som har en annen kultu-

rell bakgrunn, der de ikke er så godt kjent med den norske drikkekulturen. Om foreldrene kanskje ikke drikker alkohol selv, vil barna deres etter all sannsynlighet komme i kontakt med et slikt miljø, uavhengig av om de velger å takke ja eller nei til å prøve ulike rusmidler.

— Jeg har selv innvandrerbakgrunn. Når foreldrene ikke drikker, er det ikke sikkert de skjønner vitsen med et foreldreprogram som tar utgangspunkt i norsk drikkekultur. Vi besøker derfor også alt fra voksenopp-læring til introduksjonsprogram for å snakke om disse tingene fra et innvandrerperspektiv, forklarer Mirjeta Emini.

Dette er viktig ut ifra mange hensyn. Foreldrene selv kan for eksempel bli introdusert for begrepet lønningsskips på jobben. Om de ikke drikker betyr ikke det at de må droppe å være sosiale. De må kunne delta i det norske samfunnet uten å gå på kompromiss med egne holdninger. Det er det viktig å fortelle dem, samtidig som de får kjennskap til hva barna deres kan møte blant venner — og at også de kan delta på det sosiale om de velger å si nei til rus.

Det viktigste

På spørsmål om hva hun tenker er det aller viktigste rådet hun kan gi til ungdomsforeldre med tanke på å gi dem en rusfri ungdomstid, svarer Mirjeta Emini:

— Det er så mye som er viktig, men det aller viktigste må være at du har en god dialog med ungen din, slik at dere kan prate sammen om både stort og smått. Samtidig må du være svært bevisst på egen bruk av rusmidler.

Hun er samtidig ganske klar på hva foreldre absolutt ikke bør gjøre:

— Jeg ville ikke sendt med ungen min alkohol på fest. Det kan skje en ulykke — og da må du leve resten av livet med det. Det er viktig å sette tydelige grenser.

Nettverk: Gjennom foreldrenettverk kan man enes om noen felles regler for de unge. (Foto: Sterk&Klar)

Å være en god rollemodell

En rollemodell er en person som man imiterer i handling og ord. Det finnes gode og dårlige rollemodeller, i tillegg til anti-rollemodellen.

Foreldre er viktige rollemodeller for sine ungdommer. Det er foreldre som lærer ungdom, fra de er små, hvordan de skal håndtere ulike situasjoner, kanskje ikke alltid bevisst. Barn både ser og hører hvordan foreldre agerer, men det er som oftest det som gjøres som «snakker» høyst. Påvirkningen er størst gjennom modellering og i mindre grad gjennom holdning og normdannelse.

Howdan snakker man som forelder om andre voksne? Howdan snakker man om nabofamilien som kanskje ikke har det så greit, eller de som kommer hit som flyktninger? Howdan bruker man alkohol og hvilken plass har den i hverdagslivet? Vi sier kanskje til ungdommen at de kan ha det gøy på fest uten alkohol, men klarer vi selv å ha det gøy uten? Er det samsvar mellom det vi sier og gjør? Hva gjør det med ungdommens tillit til oss som voksne hvis vi sender ut tvetydige signaler ved å si en ting, men gjøre det stikk motsatte?

Det er helt nødvendig at man som forelder tar et aktivt valg om å være en god rollemodell. Det betyr at man kanskje må gå noen runder med seg selv for å øke bevisstheten om egne handlinger og holdninger, men det er verdt det med tanke på det ansvaret som hviler på en. Ifølge NOVA (Norsk institutt for oppvekst, velferd og aldring), er mor viktigste rollemodell for sine døtre og far for sine sønner.

Den evnen man har til å påvirke som forelder, er helt eksepsjonell! Ta derfor plassen og bruk den til å utøve en positiv innflytelse både på egne ungdommer, men også ungdommens venner.

Kilde: <https://sterkogklar.no/foreldrerollen/aa-vaere-rollemodell>

Ti gode råd til foreldre

Noen enkle, men viktige ting å huske på som forelder.

1. Snakk med barna om rus, også alkohol.

Noen foreldre synes det er vanskelig å snakke om rus.

2. Vær et godt forbilde.

Tenk på at dine vaner kan bli ditt barns uvaner. Tenk på at hva du gjør påvirker langt sterkere enn hva du sier.

3. Følg med på hva dine barn gjør i fritiden.

Det er forskjell på å vise interesse og å «snoke». Det er viktig at du som forelder vet hva barna dine gjør, hvor de er og hvem de er sammen med. Å sjekke om de overnatter der de sier, er ikke et signal om at en ikke stoler på de unge, men å vise at en bryr seg om dem.

4. Sørg for at du kjenner ungene dine.

Snakk med dem om konkrete ting som hva de er interessert i og liker å gjøre, men også hva slags syn de har på livet. Hva mener de om rett og galt? Hva har de av gleder, sorger og bekymringer?

5. Engasjer deg, også etter at du ikke lenger er nødt.

Mange foreldre kan føle seg mer som transportbyråer enn som oppdragere. Mange er kanskje også glade den dagen de slipper å hente og bringe. Men kanskje er det nettopp da det er viktig at vi er der? Å tilby å hente dem hjem på lørdagsnatta koster litt, men kan være en god investering.

6. Tilrettelegg for at barnet får selvtilitt.

Det er kanskje ikke noe det er viktigere å forsøke å sende med en unge enn et godt selvbilde. Gi barnet ros, kos og oppmerksomhet på det som er bra. Si høyt at du er glad i det. At barn og unge blir trygge på seg selv og på hverandre er en forutsetning for å motstå gruppepress.

7. Sett klare grenser og stå på dem.

De fleste erkjenner i dag at grenser er viktige for de unge. Spørsmål om hvor snevre grensene skal være, er selve oppdragelsens kunst. Men det blir like galt med for stramme som for vide rammer. Tell til ti før du sier nei, og til fem før du sier ja. Pass på at du ikke sier nei til noe av gammel vane, og at du ikke sier ja av bekvemmelighetshensyn. Når du har sagt ja eller nei, stå på det. Ikke bøy unna ved første og beste anledning, men vis at du er til å stole på.

8. Stå sammen med andre foreldre.

Det kan være vanskelig å holde på grensene når «alle andre får lov». Foreldre trenger allierte, og de finner man blant andre foreldre. Det blir langt enklere dersom foreldrene i f.eks. en klasse kan bli enige om hva som gjelder av innetider, leggetider, dataspill, krav til innsats hjemme, bruk av penger osv.

9. Vær ærlig.

Noen ganger er det fristende å ty til en hvit løgn; – drakk ikke du da du var 15 år da, mamma? Løgner og halvsannheter fungerer ikke i lengden. Da duger bare sannheten, hvor ubehagelig den enn måtte være.

10. Ikke gi barna dine alkohol.

Noen voksne tenker at barna skal få smake hjemme, så forsvinner noe av mystikken. Andre sender med ungdommen en flaske vin eller noen flasker øl på fest, så vet de i hvert fall hva ungene drikker. Nyere forskning viser at dette kan slå feil ut. Ungdom som får smake hjemme eller som møter aksept hjemme på at du bruker alkohol, drikker mer og oftere. Der det er mye alkoholbruk, er sjansen for å finne hasj og andre stoffer stor. Det er gode grunner for at det er aldersgrenser for å kjøpe alkohol, og vi voksne gjør lured i å respektere disse grensene.

Kilde: <https://sterkogklar.no/foreldrerollen/ti-gode-raad-til-foreldre>

Husk å smile til ungdommen din

Den største forskjellen fra å være småbarnsforeldre til å bli ungdomsforeldre, er at du ikke lenger er den som bestemmer. Nå er din rolle å veilede. Hjemmet er ikke lenger der barna søker sin identitet. Fra å være den som blir beundret, er du nå ofte den som blir kritisert.

Av Anette Haugen

Hedvig Montgomery er en anerkjent psykolog, med familierterapi som spesialitet. Blant mye annet hun har gjort, er å skrive en rekke bøker, der hun tar for seg de ulike årene i barnas liv, slik som barnehageårene, barneskoleårene og ungdomsårene fra 13-19 år. Hun har også skrevet boka «Foreldremagi – syv enkle steg for å lykkes med oppdragelsen».

Gatelangs har stilt Hedvig Montgomery noen spørsmål om hva som er den viktigste forskjellen på det å være småbarnsforeldre og det å være ungdomsforeldre, hva det viktigste foreldre kan bidra med er – og hva de absolutt ikke bør gjøre.

Veileder

– Før barna kommer i puberteten leter de etter sin identitet hjemme. Når de kommer i ungdomsalderen, og allerede litt på mellomtrinnet på skolen, begynner de å lete etter sin identitet i andre miljøer, utenfor tryggheten i hjemmet. Fra å være den som blir beundret, blir du som foreldre nå den som blir kritisert, forklarer Hedvig Montgomery.

Samtidig må du venne deg til at du ikke lenger er den som bestemmer. Fra nå av er du den som veileder. Det betyr ikke at du ikke skal sette grenser. Ungdommen trenger grenser. Du må imidlertid belage deg på å diskutere disse. Du må lytte til ungdommens stemme.

Familien hjemme er annerledes nå enn den var for to år siden.

– For noen familier går ting lettere enn for andre. Det aller viktigste du som foreldre bidrar med i denne alderen er uansett å vise at du ser barna dine. Gi dem et smil hver dag, slik at ungdommen ikke føler seg alene og ensom med det som er vanskelig. Om du opprettholder en liten tråd av kontakt, er det mye lettere å få i gang en diskusjon, påpeker psykologen.

Husk å lytte

Selv om mange unge gjerne vil gjøre sine egne valg, er det ikke alle valg en 13-16-åring er moden nok til å ta. Det viser hvor viktig rollen som en god veileder er.

– Slipper du dem for brått, slår de seg voldsomt. De kan glemme ting eller si stygge ting. Da kan det være fort gjort å skyve dem unna, men det må du ikke. Når vi er bekymret, begynner vi å snakke mye i stedet for å lytte. Det fungerer ikke. Vi må puste ut og ikke la bekymringen ta overhånd, slik at den lille kontakten vi har forsvinner. Det er det verste som kan skje, fastslår Hedvig Montgomery.

Om du er bekymret for at ungdommen din prøver ut rusmidler eller gjør andre ting som ikke er bra, kan du ta kontakt med sosiallærer på skolen eller andre som ser barnet ditt i andre omgivelser enn du selv – i tillegg til at de daglig ser andre ungdommer. Noen foreldre har mistanker som ikke stemmer og bekymrer seg unødig. Dette er det også viktig å avklare.

Fantastiske år

På spørsmål om hun har noen tanker rundt det å være en god rollemodell, ønsker

Fantastisk tid: Ungdomstiden er en fantastisk tid. Det er viktig å møte denne fasen med begeistring og undring, påpeker psykolog Hedvig Montgomery. (Foto: Janne Rugland)

Hedvig Montgomery heller å bruke andre begreper. Det som er viktig, er å lage et godt hjem og vise fram et liv du tenker har noe godt for seg. Det innebærer at du ikke bare kan tenke på ungdommen, men også lever et liv der du selv har det bra.

– Ungdomsårene er en viktig fase i barnas oppvekst. Det er noen fantastiske år, der du ser dem vokse fram. Hvem blir de egentlig? Det er viktig å møte denne fasen med begeistring og undring. For at de skal trives må dere gjøre ting sammen som han eller hun liker. Du gjør mange ting med en treåring som du egentlig ikke er så interessert i, det må du også gjøre med ungdommen, fastslår hun – og legger til enda en viktig ting:

– Om ungdommen kritiserer deg, ikke ta det personlig. De frigjør seg fordi de må, ikke på grunn av deg.

Om Hedvig Montgomery

Hedvig Montgomery er psykolog, utdannet ved Universitetet i Oslo våren 1997. Hun har fordypning i familierterapi ved Institutt for aktiv psykoterapi (IAP), videreutdanning innen parterapi (EFT) og er seminarleder for Famlab i Norge. Hun holder en rekke kurs og foredrag for foreldre, barnehager, lærere og annet personell om relasjoner med barn og barns utvikling.

Hun var med på å starte firmaet Psykologbistand, det første firmaet til å tilby organiserte terapitjenester til norsk næringsliv. Siden har hun arbeidet innen bedriftshelse, som klinisk psykolog og som organisasjonskonsulent.

Hedvig har siden 1999 arbeidet med uttak og oppfølging av deltagere til tv-produksjoner og som rådgiver for tv-produksjon innen etikk og forsvarlig håndtering av frivillige deltagere. Hun har også i denne perioden arbeidet særskilt med personer som havner i medias søkelys og krisehåndtering av de situasjoner som følger.

Montgomery er deleier av praksisen Montgomery AS og står bak den internasjonalt bestselgende bokserien «Foreldremagi» som er oversatt til 23 språk. I samarbeid med Aftenposten har hun den ukentlige podcasten og A-magasinspalten Foreldrekode.

Kilde: <https://famlab.no/hedvig-montgomery/>

Undersøkelser fra Medietilsynet:

Halvparten av barna mener foreldre har lagt ut bilder av dem uten å spørre

Mens nesten åtte av ti foreldre sier at de spurte barna om lov før de la ut bilder eller video av dem i sosiale medier, mener bare halvparten av barna som det er blitt delt bilder av at de er spurt. Det kommer frem i Medietilsynets undersøkelser Barn og medier 2020 og Foreldre og medier 2020.

To av tre 9-18-åringer har opplevd at foreldrene ofte eller noen ganger deler bilder av dem på Instagram, Facebook eller Snapchat, men kun halvparten av disse sier at de ble spurt om lov sist gang foreldrene la ut et bilde av dem. Det er første gang Medietilsynet har tall som gjør at det er mulig å sammenligne foreldre og barns svar på dette spørsmålet.

— Vi mener det er viktig at foreldrene er gode rollemodeller, og lærer barna om kritisk medieforståelse. En viktig regel er å alltid spørre før man deler bilder eller videoer av noen i sosiale medier. Her bør de voksne gå foran som et godt eksempel, men ifølge våre undersøkelser opplever mange barn at foreldrene synder mot dette, sier Mari Velsand, direktør i Medietilsynet.

Flere foreldre med små barn enn med eldre barn deler bilder av barna i sosiale medier.

19 prosent av foreldre med barn i alderen ett til fire år deler bilder av dem ukentlig eller oftere på Instagram, Facebook eller Snapchat, ifølge Foreldre og medier 2020. For foreldrene til ni- til ti-åringer er tallet cirka tre prosent.

— De minste barna er for små til å kunne samtykke til at det deles bilder av dem. Derfor er det ekstra viktig at foreldrene tenker seg godt om når det gjelder hva som er greit og ikke greit å dele med hvem, før de

*Deler bilder: Halvparten av barna som er spurt i en undersøkelse mener at foreldre har lagt ut bilder av dem uten å spørre.
(Foto: Medietilsynet)*

legger ut bilder eller videoer av barna sine i sosiale medier, sier Velsand.

Flertallet bryr seg ikke når foreldrene deler bilder

To av tre 9-18-åringer sier at de ikke bryr seg sist gang foreldrene delte bilder av dem. Én av fire sier de likte det, mens én av sju sier det var flaut at foreldrene delte bilder av dem på Instagram, Facebook eller Snapchat.

Av de foreldrene som deler bilde eller video av barnet sitt i sosiale medier, sier ti prosent at barnet har bedt om at bildet eller videoen blir slettet. Det er særlig 13-14-åringenes foreldre som sier at deres barn har bedt om dette.

— Undersøkelsen viser at mer enn to av ti foreldre med barn i denne aldersgruppen har opplevd at tenåringsen ikke ønsker bilde eller video av seg selv i sosiale medier. Det er det viktig at vi foreldre respekterer, sier Velsand.

Foreldre og barn

■ Foreldre til de yngste barna deler bilder av barna sine i sosiale medier i større grad enn foreldre med eldre barn. 19 prosent av foreldrene med barn i gruppen 1-4 år deler bilder eller videoer av barna på ukentlig basis eller oftere, mot tre prosent av foreldre med barn i alderen 9-10 år.

■ 77 prosent av foreldre med barn mellom 9 og 17 år oppgir at de spurte om lov sist gang de delte et bilde/en video av barnet på nett, mens 52 prosent av 9-18-åringene sier at de ble spurt av foreldrene sine sist gang foreldrene delte bilde av dem.

■ Av foreldre som deler bilder eller

Om deling av bilder av barna:

videoer av barn i sosiale medier, deler ti prosent åpent på Instagram og seks prosent åpent på Facebook. Det er mest vanlig å dele barnebilder slik at bare foreldrenes venner eller følgere kan se innholdet; 51 prosent deler bare med venner/følgere på Instagram, mens tilsvarende tall er 76 prosent for Facebook.

■ Av foreldre som deler bilder eller videoer av barn i sosiale medier, sier ti prosent at barnet har bedt om at bilde eller video av han/henne slettes. Det er mest vanlig at 13–14-åringer ber foreldre om dette (23 prosent).

■ Av foreldre som deler bilder eller videoer av barn i sosiale medier, sier fem prosent

at de har angret etter at de la ut bilder eller videoer av barnet, mens 95 prosent sier at de ikke angret.

■ To av tre 9–18-åringer sier de ikke brydde seg sist gang foreldrene delte bilder av dem. 25 prosent sier at de likte det (25 prosent). Videre syntes 14 prosent av 9–18-åringene som opplever at foreldrene deler bilder av dem på Instagram, Facebook eller Snapchat, at dette var flaut sist gang det skjedde, og 11 prosent likte det ikke.

Kilde: Medietilsynet: bit.ly/2GM8vyd

PS: Artikkelen er først publisert på Medietilsynets nettsider 21. oktober 2020 – og trykkes med deres tillatelse.

Barn og medier 2020: Hele rapporten kan leses på lenken: <https://bit.ly/3lwqDv0>. (Foto: Medietilsynet)

Barn og Medier 2020: Forord

For å bidra til et oppdatert kunnskapsgrunnlag om barn og unges medievaner, har Medietilsynet gjennom mange år jevnlig gjennomført landsomfattende kartlegginger både blant de unge selv og foreldre. I Barn og medier 2020 har cirka 3 400 9–18-åringer fra 51 skoler i alle landets fylker deltatt. Respondentene har svart på spørsmål om egen mediebruk og opplevelser knyttet til nett og mobil, dataspill og sosiale medier.

Medietilsynet har i arbeidet med Barn og medier 2020 fått innspill fra mange sentrale aktører som jobber på barn og medier-feltet, blant andre Kripos, Forbrukertilsynet og Redd Barna. I tillegg har Medietilsynet gjennomført gruppesamtaler med barn og unge i forbindelse med at spørreskjemaet ble utviklet. Tusen takk til alle som har bidratt til årets undersøkelse!

Barn og medier 2020 er finansiert av Kulturdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

Sentio Research har gjennomført undersøkelsen på oppdrag fra Medietilsynet. Medietilsynets prosjektleder har vært Thea Grav Rosenberg.

Medietilsynet håper Barn og medier 2020 bidrar til økt innsikt i viktige aspekter ved barn og unges digitale medieverdag!

Fredrikstad, 15. oktober 2020, Mari Velsand, direktør i Medietilsynet

Foreldre og medier 2020: Hele rapporten kan leses på lenken: <https://bit.ly/2KeKYav>. (Foto: Medietilsynet)

Foreldre og medier 2020: Forord

For å bidra til et oppdatert kunnskapsgrunnlag om barn og unges medievaner, har Medietilsynet gjennom mange år jevnlig gjennomført landsomfattende kartlegginger både blant foreldre og de unge selv.

I Foreldre og medier 2020 har foreldre svart på spørsmål om sine barns mediebruk. Cirka 2 000 foreldre med barn i alderen 1 til 17 år har deltatt i årets undersøkelse.

Rapporten svarer blant annet på følgende spørsmål: Når starter barn å bruke mobil og nettbrett? Hva får barn lov til å dele på nett? Pleier foreldre å sjekke barnas profil i sosiale medier? Hvor ofte deler foreldre bilder av sine barn? Hvilken kjennskap har foreldre til aldersgrenser i sosiale medier?

Foreldre og medier 2020 er finansiert i samarbeid med Kulturdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Kunnskapsdepartementet. Sentio Research har gjennomført undersøkelsen på oppdrag fra Medietilsynet. Medietilsynets prosjektleder har vært Thea Grav Rosenberg.

Medietilsynet håper Foreldre og medier 2020 bidrar til økt innsikt i viktige aspekter ved barn og unges digitale medieverdag!

Fredrikstad, 15. oktober 2020, Mari Velsand, direktør i Medietilsynet

Foreldrekurs ruskontrakter

Stjørdal kommune har i mange år tilbudt ruskontrakter til ungdommer med ulike rusutfordringer. En ruskontrakt er et tilbud til ungdom som blir tatt for rusmiddelmisbruk og brudd på narkotikalovgivningen.

Av Kari Christensen, forebyggende SLT-koordinator Stjørdal kommune

Dette kan også være et tilbud til ungdom som ennå ikke er tatt av politiet, men som trenger hjelp for å komme seg ut av et uønsket rusmiddelmisbruk. Kontrakten kan være gjennom politi og konfliktråd eller den kan være frivillig.

Gjennom en ruskontrakt, som vanligvis er på seks måneder, går ungdommen til legevakta for ukentlige urinprøver for kontroll på rusmiddelbruk. I tillegg er det oppfølging med samtaler hos ungdomskontakten – og dette er nok den viktigste delen for å lykkes med ruskontrakten. Samtalene kan dreie seg om bevisstgjøring rundt holdninger til narkotika og hvordan du ønsker at livet ditt skal være.

Foreldrenes rolle

Under samtalene kommer man ofte inn på foreldrene og foreldrenes rolle. Ungdommene kan være forbanna på sine foresatte, nesten alle synes de maser, foreldrene spør hele tiden om alt mulig rart, de er så sure og skal hele tiden vite hva jeg gjør og hvem jeg er sammen med. Men ungdommene er også glad i dem.

Det finnes mange slags foreldre og de aller, aller fleste ønsker det beste for sine barn, men de kan ha ulike tanker om hva som er det beste. Foresatte følger med på

opp- og nedturer i rusbruken, og dette gjør at også de blir veldig involvert. De kan bli medavhengige. De føler seg maktesløse og tar på seg mye ansvar – ansvar for ungdommens følelser, tanker, behov, valg og lykke.

Kurs for pårørende

Vi erfarte at foreldre/foresatte er viktige i arbeidet med ungdommens rusbruk, men vi klarte ikke å ivareta denne biten av ruskontrakten godt nok. For tre år siden startet vi planlegging av et foreldrekurs for de med ungdommer på ruskontrakt. Vi ble enige om fire kvelder á to timer, der vi hadde ett tema hver kveld. Vi ønsket å formidle kunnskap og opplysning, men i hovedsak var ønsket å få til samtale, felles undring og likemannsarbeid.

Deltakere ble rekruttert gjennom ungdomskontakten. Gjennom ruskontraktsarbeidet har de kontakt med foreldrene, og det var de som inviterte foreldrene.

I en slik kursrekke har det vært fire-fem ungdommer som er representert – noen med begge foreldrene og noen med én forelder. Noen med biologiske foreldre og noen med steforeldre, fosterforeldre eller besteforeldre. Det finnes mange ulike foreldre, foresatte og familier. På vårt kurs er alle like viktige.

Første kveld: Ungdomshjernen

Første kvelden er alltid spennende. Hvordan er matchen, kanskje noen kjenner hverandre fra tidligere, vil de synes det er nyttig eller er det bortkastet tid? Vil vi få til litt prat mellom deltakerne eller må vi drive kurset? Må vi hele tiden stille spørsmål og «undervise»?

De foresatte er også spente og nervøse og har vært usikre, men har valgt å dra. Etter endt kurs er de veldig glade for at de gjorde nettopp det. Etter den normale og forventede usikkerheten som preger oss alle i starten, er praten overraskende fort i gang.

Vi bruker også noe av første kvelden til å si noe om taushetsplikt – den moralske taushetsplikten. Det som sies her, skal ikke snakkes om til andre. Denne tryggheten er

«Æ bli så jævlig forbainna på`n. Hainn høre itj på fornuft i det hele tatt»

«Hun trenger jo pengene, jeg forstår jo det. Den 1000-lappen fra meg gjør jo at hun ikke trenger å stjele. Alle ungdommer har jo lyst på noe nytt innimellom....»

vi helt avhengig av for at vi skal tørre å åpne oss for hverandre. Vi poengterer også at hver og én bestemmer selv hvor mye de ønsker å bidra med. Hver og én må kjenne på sin magesfølelse.

Første kveld kommer en av kommunens psykologer og snakker om ungdomshjernen. Hun snakker om fornuftshjerne og følelsehjerne, emosjoner, risikovillighet, dirigenten, hormoner og nytt kroppsbilde. Dirigenten har ferie og man sitter ikke lenger i cockpiten til ungdommen sin. Er vi heldige er vi forvist til å være bakkemannskap.

Julie forteller at hjernen er under ombygging og ikke ferdig før i 25-årsalder. «Hjernen er fleksibel, innovativ og lærende». Det kan man finne litt trøst og håp i. Ungdom trenger trygge voksne og Trygghetssirkelen blir gjennomgått. Men foresatte trenger også trøst og støtte – foreldrenes Trygghetssirkel. Hvor finner du din ladestasjon? Hvor er din trygge base?

Foreldrerollen

Andre kvelden er det foreldrerollen i ungdomstiden som er tema. Det er familie-teamet i kommunen som har det faglige ansvaret her. Tryggheten som ble sådd første kurskveld får enda bedre tak. Det snakkes om å sette grenser, være sterk,

Foreldrekurs:
Kari Christensen, er forebyggende SLT-koordinator Stjørdal kommune og forteller om foreldrekurs de arrangerer. (Foto: privat)

«Når vi kjører bil sammen så kan hun snakke og fortelle - bilen er en bra plass for å få til å snakke sammen. Da kan jeg til og med få rufse henne litt i håret..... sånn som jeg gjorde når hun var liten - jeg veit at hun liker det veldig godt, men nå får jeg ikke lov lenger.....»

«Æ har så dårlig samvittighet for de andre ungan mine. Æ prøver å skjerme så godt æ kynn - ha tid og humør også til dem..... æ har så dårlig samvittighet heile tida..... all energi og tid går til Siri - gubben og æ får det itj til så godt i lag vi heller»

«Jeg sitter oppe om natta utenfor soveromsdøra hans for å passe på han når han sover - er redd for å miste han, for at han rømmer om natta eller våkner redd og at jeg ikke er der for han. Jeg veit at han er redd..... jeg har hørt at han gråter etter han har lagt seg. Jeg må passe på n.....»

«Æ har sagt at hainn må besøk bestemora. Mimmi veit ittnå»

stor, klok og god, toleransevindu og eskaleringskurven. Men mest av alt settes all kunnskapen inn i de ulike fortellingene og situasjonene som foreldrene bringer på bane. Familieteamet har også sin hjerne-kunnskap intakt, og ting blir satt i sammenheng med det Julie snakket om første kvelden.

De snakker om at foreldrene er de viktigste personene for ungdommene. De hører hva du sier selv om det ikke alltid virker slik. Du må ikke slutte med å bry deg, men noen ganger kan det også være riktig å lukke igjen døra. Tøffe tanker å tenke, men godt å begynne å tenke sammen med andre. Gunn og Marit Sissel legger opp til samtaler der de kommer med gode innspill og ny kunnskap. De har nødvendigvis ingen svar, men mange tanker settes i gang.

Politibesøk

Tredje kvelden kommer politiet på besøk. For noen foreldre kan dette være et møte med en de allerede har vært i kontakt med – enten per telefon eller på møte. Foranledningen for disse møtene har kanskje ikke alltid vært så positive. Politikontakten i Stjørdal kommune kommer med blanke ark. Det kommer mange spørsmål om ulike rusmidler, hvordan ser MDMA

ut, ulikt brukerstyr, hva koster ett gram hasj og hva skal jeg se etter?

Politiet sier litt om rusituasjonen på Stjørdal. Foreldre lurte på om det er lett å få tak i narkotika og hvordan får man tak i dette. Politikontakt Hanne eller Charlotte svarer. De bruker også tid på å snakke om alkohol. De som prøver narkotika første gang er som regel påvirket av alkohol. Alkohol er ofte inngangsporten til annen rusbruk. I alkoholpåvirket tilstand er dømmekraften redusert, man er villig til å ta enda større sjanser og dirigenten i frontalappen i hjernen, som psykologen snakket om første kvelden, er definitivt ikke på plass.

Gode holdninger og tydelige grenser i hjemmet i forhold til ungdom og alkohol er godt forebyggende arbeid også i forhold til bruk av illegale rusmidler. Politikontaktene bruker også mye tid på å trykke foreldrene på at de er der for ungdommene. De er i første omgang ikke ute for å ta dem, men for å hjelpe dem. De ønsker å være foreldrenes støttespillere. Og gjentar at de bare blir glade dersom foreldrene tar kontakt – også når det ikke har skjedd noe galt.

Rollen som pårørende

Fjerde og siste kvelden er det NKS veiled-

ningssenter for pårørende som snakker om «Rollen som pårørende». Foreldrene har ikke tenkt på seg selv som pårørende, de er jo bare foreldre. Dere må ta vare på dere selv da dere er de viktigste støttespilleren for ungdommene deres – men for å klare dette må dere først ta vare på dere selv.

«På flyet blir vi bedt om å ta på oksygenmaska selv før vi hjelper andre», sier Karin fra Veiledningssenteret – og ved nærmere ettertanke er det dette som er gjeldende også i mitt pårørendearbeid. Tanker blir sådd: «Kanskje jeg skal involvere flere rundt meg? Vi har jo egentlig mye ressurser i vårt nærmiljø».

Praten går rundt bordet. Det er tårer og latter og nye vennskap blir opprettet. Meg bekjent møtes i alle fall to av de tre gruppene videre etter at vi har avsluttet våre foreldrekurs. I koronatiden er det nettet som har virket best – og etter hvert har Veiledningssenteret hatt gåsamtaler med noen som ønsker mer oppfølging fra dem. Oppfølging både i grupper og enkeltvis. Noen har også sørget for at søsken får oppfølging.

PS: En lengre versjon av artikkelen ble først publisert i Fokus nr 4/20 (Fagbladet for politiets kriminalitetsforebyggende forum). Den er gjengitt med deres og artikkelforfatterens tillatelse.

«Natteravnene var der da det ikke skjedde. Å være natteravn handler om alt som ikke skjer.

Slagsmålet som ikke begynner.
Voldtekten som ikke finner sted.

Ved å vandre gatelangs virker
Natteravnene dempende på vold og konflikter. Å være natteravn er sosialt, hyggelig og meningsfylt.
Og noen ganger uendelig viktig.»

(Reklameteksten som ble brukt på TV da Natteravnene vant «Reklame for alvor» i 2003.)

Starten

Det var to politimenn som startet Natteravnene i Norge. Vinteren 1990 var Dag Halgard og Gudmund Johnsen på studietur i Karlstad i Sverige. Der ble de presentert for «Nattugglorna», som kort fortalt gikk ut på at voksne, edru mennesker vandret sammen i grupper i sentrumsgatene på kvelds- og nattestid i helgene. Tanken bak var at vanlige folk kunne være med å redusere vold, rus og hærverk ved å være til stede. Politimennene brakte med seg ideen hjem til Norge. Senere har Natteravnene blitt en selvstendig organisasjon.

1. mai 1990

300 mennesker møtte opp utenfor Oslo rådhus for å være med på den første vandringen natt til 1. mai 1990, i regi av Oslo politikammer. I 1991 ble prosjektet omdannet til en selvstendig organisasjon. På samme tid ble det startet opp natteravngrupper i andre norske byer.

Hva er Natteravnene?

Det er en frivillig organisasjon der voksne, edru mennesker i organisert form vandrer i lokalmiljøet på kvelds- og nattestid i helgene. Natteravnenes oppgave er å være synlige og tilgjengelige, i håp om at dette i seg selv virker dempende på vold og skadeverk. De bistår også personer som av en eller annen grunn ikke er i stand til å ta vare på seg selv, noen ganger ved å formidle kontakt til det offentlige hjelpeapparatet.

Natteravnene

Gratis mosjon

En natteravn går i gjennomsnitt 15 097 skritt på seks timer. Så langt gikk i hvert fall fem vandrere i snitt da de ble utstyrt med skrittellere en lørdagskveld. En måling på anbefalt daglig aktivitet ser slik ut:

Antall skritt:

2 000 – 4 000:	Svært inaktiv dag
4 000 – 6 000:	Inaktiv dag
6 000 – 8 000:	Moderat aktiv dag
8 000 – 10 000:	Aktiv dag
10 000 og mer:	Svært aktiv dag

Er du en natteravn?

Test deg selv:

	Ja	Nei
Er du mellom 18 og 90 år?	☐	☐
Trives du blant mennesker?	☐	☐
Har du et positivt menneskesyn?	☐	☐
Er du utrustet med sunn fornuft?	☐	☐
Liker du frisk luft og mosjon?	☐	☐

Fikk du fem «ja»? Da er du sannsynligvis den perfekte natteravn!

Ta kontakt med din lokale natteravngruppe eller kontoret på telefon 23002120 eller via nettsiden vår: natteravnene.no.

Utstyr

Alle vandrere har på seg lett gjenkjennelige gule refleksvester eller jakker med natteravnlogo. De er i tillegg utstyrt med førstehjelpsutstyr og mobiltelefon.

En fredag

Det er 104 fredags- og lørdagskvelder i året. Kan du bruke én av dem på natteravning er det supert. Du forplikter deg ikke på noen annen måte enn å møte opp denne ene kvelden.

e i et Fugleperspektiv

Griper ikke inn

Du trenger ikke kunne kampsport eller klare å løfte ti kilo i benkpress for å bli natteravn. Natteravnene griper aldri inn i voldssituasjoner, men kontakter politiet ved behov.

Lærerikt

Du får ikke én krone i lønn for å gå natteravn, men kunnskap om hva barn og unge gjør i helgene, god mosjon, frisk luft, nye venner – for ikke å snakke om god, sosial samvittighet.

Tre til fem

Det er vanlig med tre til fem personer i en natteravngruppe. Hver gruppe har en leder. Tidlig på kvelden blir gruppen enige om hvem som går hvor, og så legger man ut på vandring. I løpet av kvelden har gruppene kontakt via mobil.

Starte en gruppe?

Ønsker du å starte opp en natteravngruppe der du bor, så kontakt natteravnskolekontoret på telefon 23002120 eller via nettsiden vår: natteravnene.no.

Innenfor blant annet Oslo og Viken kan vi hjelpe til med igangsettelse, delta på møte med foreldrene i nærmiljøet og bidra med oppstartsmateriell.

Mangfold

Natteravnene består av foreldre, besteforeldre, gifte, single, venner, venninner, unge, gamle, yrkesaktive, pensjonister – kort sagt alle slags mennesker som bryr seg om andre. Mange grupper er organisert gjennom ungdomsskoler, bydeler eller frivilligsentraller – og det finnes grupper over hele landet.

Førstehjelp

Det er kjekt å kunne førstehjelp både hjemme og når du går ute som natteravn. Som natteravn i Oslo og Akershus har du mulighet for å delta på gratis førstehjelpskurs.

Gatelangs kommer ut fire ganger i året.

Foruten å skrive om hva som rører seg rundt omkring gatelangs der Natteravnene er til stede, tar vi opp viktige temaer, som diskriminering, ungdom og fritid, foreldrerollen, ildsjeler, frivillighets-Norge med mer.

Vil du ha bladet rett hjem i postkassa – helt gratis?

Send en mail til gatelangs@natteravnene.no skriv «Nytt abonnement» i emnefeltet og adressen din i mailen, så kommer bladet hjem til deg fire ganger i året.

Eller du kan fylle ut slippen til høyre og sende i posten.

Vil du ha Gatelangs i postkassa?

JA, jeg vil ha et gratis abonnement på Gatelangs!

Navn:

Adresse:

Postnr/-sted:

Til:

Natteravnene Oslo
Storgata 28 B
0184 OSLO

Frivillighetsdagen

Den 5. desember er FNs internasjonale dag for frivillighet. Denne gang (i 2020) markerte Frivillighet Norge dagen med digital fagdag og utdeling av frivillighetsprisen. Natteravnene deltok og takket samtidig alle frivillige natteravnere som gjør en viktig innsats for nærmiljøet. Også i 2020, hvor frivilligheten har vært mer utfordrende enn noen gang, har mange stilt opp og bidratt til en god og synlig tilstedeværelse i gatene – slik at nærmiljøet fortsette skal være et trygt sted for alle. Takk! (Foto: Natteravnene)

Takknemlig for gave

Som for ett år siden fikk Natteravnene en gledelig overraskelse før jul, da Oslo Handelsstands Forenings Understøttelseslegat delte ut penger til fem ulike organisasjoner. Beløpet, på 200 000 kroner, skal i hovedsak brukes til rekruttering av nye natteravnere i Oslo.

– Vi er svært glade for at Oslo Handelsstands Forening (OHF) også i år har tenkt på oss i forbindelse med juledonasjonene. For en liten organisasjon som vår, er 200.000 kroner et betydelig beløp. Donasjonen er derfor av stor betydning for oss, sier generalsekretær for Natteravnene, Lars Norbom, og legger til:

– Den pågående pandemien har dessverre medført lavere aktivitetsnivå og dermed et forventet frafall av frivillige. Vi ønsker derfor å benytte disse midlene til en rekrutteringskampanje med fokus på Oslo, etter at pandemien er under kontroll. Vi håper utrulling av vaksiner gjør at pandemien vil være tilnærmet over i løpet av sommeren. Et passende tidspunkt for en kampanje, tenker vi da vil være ved skolestart kommende høst.

Rekordstøtte

Natteravnene var heller ikke de eneste som fikk en raus førjulsgave. Hvert år deler Oslo Handelsstands Forenings Understøttelseslegat ut midler til veldedige formål – og før jul ble 1,2 millioner fordelt på fem ideelle organisasjoner og åtte ulike tiltak.

– Vi er veldig glade for at vi har muligheten til å ta ansvar for samfunnet vi lever i, slik at vi kan bidra til et bra byliv, sier en fornøyd forvalter av legatet, Jon Anders Henriksen.

Han forklarer at god avkastning i 2019 ga dem mulighet til å bidra med en rekordsum for 2020, slik at de kunne støtte flere gode formål. Om de fem utvalgte organisasjonene, sier han at de alle bidrar til å hjelpe barn og unge, eller de svakeste i bybildet og samfunnet, og at det var en fryd å formidle førjulsgaven til veldig takknemlige mottakere.

Kirkens Bymisjon mottar en støtte på kr. 500 000 fordelt på tre ulike prosjekter. Natteravnene, =Oslo, og Stolte Jenter mottar kr. 200 000 hver, mens KFUM-KFUK mottar kr. 100 000 til sitt nyoppstartede prosjekt knyttet til gjengbekjempelse.

Tilstedeværelse

Om valget og tildelingen til Natteravnene utdyper Jon Anders Henriksen videre:

– OHF gir støtte til organisasjoner som særlig hjelper barn og unge i Oslo. Legatstyret har i tillegg understreket at organisasjoner og tiltak som gir trygge byrom, gater og torg skal prioriteres. OHF har vært kjent med Natteravnenes arbeid i en årrekke, og skuffelsen var stor da bystyret i Oslo reduserte bevilgningen i 2019. Vi så da et behov for OHFs engasjement.

– Vi synes både elementet av frivillighet, men også det at organisasjonen sterkt vektlegger det å være til stede i byrommet,

Hyggelig oppdrag: Jon Anders Henriksen synes det er en hyggelig oppgave å dele ut legatmidler til gode formål. Lars Norbom setter stor pris på donasjonen til Natteravnene. (Foto: Anette Haugen)

som en aktivitet som handelsstanden ønsker å støtte. Vi håper at vår støtte kan brukes til noe fornuftig, og benytter også anledningen til å oppfordre våre medlemmer til å støtte opp om Natteravnene lokalt i Oslo.

Førjulshelg

Det har vel knapt vært så stille i Oslo sentrum i førjulstida noen gang som i 2020. Natteravnene var likevel ute i sentrum om kvelden de fleste helgene, for å se til at alt gikk fredelig for seg. Førjulsstemningen var det lite å si på. (Foto: Arild Olsen)

Nyttårsaften

Også nyttårsaften var Natteravnene i Oslo ute for å passe på. Her står de parkert på Stovner. I en facebookmelding fikk de også følgende hyggelige melding. «Vi må bare rose Natteravnene i Oslo. En nabo fikk flere raketter skutt mot sitt vindu og barna hans ble livredde. Vi ringte Natteravnene som møtte raskt opp med politiet. Natteravnene og politiet tok seg godt av saken, og politiet delte ut reflekser og lot barna få sitte inne i politibilen. Den skremmende opplevelsen for ungene endte veldig positivt takket være fantastisk respons og oppmerksomhet, både fra politiet og Natteravnene. Tusen takk for veldig god hjelp og tiltak. Ønsker dere alle et riktig godt nyttår.» (Foto: Arild Olsen)

Ny miljøvennlig bil

Natteravnene har nylig skiftet ut sin 13 år gamle Mercedes med en ny Mercedes EQV, den elektriske versjonen av bilen. Det gir både en miljøvennlig og en økonomisk gevinst.

– Vi er glade for at Erik Arnesen AS har gitt oss en spesiell god avtale i forbindelse med innbytte av vår gamle Mercedes med en splitter ny elektrisk versjon, sier generalsekretær for Natteravnene, Lars Norbom.

Han understreker videre at Natteravnene er opptatt av de miljømessige sidene når de ferdes med bil i Oslo-trafikken.

– Vi har derfor byttet ut to av våre tre biler med elbiler. I tillegg til de miljømessige sidene, er det også betydelige økonomiske fordeler ved overgang til elbiler. Bilene er foreløpig vesentlig rimeligere i innkjøp på grunn av avgiftsfritaket, påpeker han.

Eksempelvis var Natteravnenes gamle Mercedes dyrere da den ble kjøpt i 2007 enn den nye EQV er i 2021. I tillegg medfører utskiftingen betydelige kostnadsbesparelser i forhold til vedlikehold, drivstoff, forsikringer og bompenger. Bilene passer også bedre til Natteravnenes bruk, som består av mye småkjøring med hyppig start og stopp.

Fint å hjelpe

– Erik Arnesen Helsefy, sammen med Mercedes Benz Norge, synes Natteravnene er en flott organisasjon, både med tanke på jobben de gjør og hva de står for. Da det ble

Miljøvennlig: Natteravnene har byttet ut sin Mercedes med en ny miljøvennlig variant. Her står Lars Norbom (t.v.) og Ronny Nordby foran den nydekorerte natteravn bilen. (Foto: Erik Arnesen AS, Helsefy)

spørsmål om å hjelpe til slik at Natteravnene kunne få seg en ny bil, passet det veldig bra da den nye Mercedes EQV kom

og vi kunne være med og levere ut en slik bil til dem, sier Ronny Nordby hos Erik Arnesen Helsefy.

Ny SaLT-to-rapport om ungdom

Hvert år gis det ut en ny rapport om ungdomskriminaliteten i Oslo. Den siste ble presentert i starten av november 2020. Statistikken bekrefter den økende tendensen de siste årene, men også at de aller fleste barn og unge i hovedstaden er lovlydige.

Under følger en kort innledning til rapporten hentet fra kriminalitetsforebygging.no, skrevet av Lars Førde 2.11.20, i tillegg til sammendraget fra selve rapporten. Hele rapporten kan leses på nettet, på lenken: <https://bit.ly/2K7V39z>.

Innledning

Saltorapporten viser utviklingen i barne- og ungdomskriminalitet i Oslo, nå oppdatert med tall for 2019. Statistikken bekrefter den økende tendensen de siste årene, men også at de aller fleste barn og unge i hovedstaden er lovlydige.

Den registrerte kriminaliteten blant barn og unge mellom 10–17 år i Oslo har hatt en tydelig stigende tendens siden 2015. 2019 ble 1517 personer i i aldersgruppen registrert som mistenkte i straffesaker. Dette er en økning på 14 prosent fra 2018. Økningen henger sammen med flere lovbrudd begått i fellesskap gjerne av gutter i alderen 15–17 år. Totalbildet preges også av et relativt fåtall av barn og unge som blir registrert for gjentatt kriminalitet.

SaLTto er samarbeidsmodellen til Oslo kommune og Oslo politidistrikt for å forebygge kriminalitet og rusmisbruk blant barn og unge. Hvert år utarbeider Saltosamarbeidet en rapport med statistikk og analyser over barne- og ungdomskriminaliteten i Oslo.

Sammendraget

Det er verdt å merke seg at de aller fleste ungdommene i Oslo er lovlydige. I 2019 ble i underkant av 3 % av byens barn og unge mellom 10 og 17 år registrert med kriminalitet. Det betyr at mer enn 97 % av dem IKKE ble det. Andelen steg svakt fra 2018, men har holdt seg over 97 % de siste ti årene.

Ungdomsbefolkningen øker, og andelen barn og unge registrert med kriminalitet er mer stabil enn de senere års økning i antall anmeldelser kan gi inntrykk av. De aller fleste barn og unge i Oslo er lovlydige, også målt for mindre aldersgrupper og i ulike deler av byen.

Den registrerte kriminaliteten i aldersgruppen 10–17 år har likevel hatt en tydelig stigende tendens siden 2015, og i 2019

ble 1517 personer i aldersgruppen 10–17 år registrert som mistenkte i 2470 ulike anmeldelser. Dette var en økning fra 1334 personer i 2293 anmeldelser i 2018.

Målt per 1000 i aldersgruppen 10–17 år var antall mistenkte høyere i 2019 enn i 2018, men lavere enn i 2017. Antall anmeldelser per 1000 innbyggere i 2019 var høyere enn i perioden 2011–2018. For aldersgruppen 10–17 år var økningen i 2019 preget av gutter 15–17 år og/eller lovbrudd begått av flere i fellesskap. Barn og unge som blir registrert for gjentatt kriminalitet preger også totalbildet i stor grad, da disse er registrert i nesten halvparten av anmeldelsene i 2019.

For aldersgruppen 18–22 år har registreringen av antall mistenkte personer og anmeldelser vært relativt stabil siden 2015. I 2019 ble det registrert 2211 mistenkte personer i 4705 ulike anmeldelser. Målt per 1000 i aldersgruppen var antallet i 2019 for begge målinger likevel lavere enn noe annet år i perioden 2005–2018.

Økning i fysisk vold, massevold og lovbrudd mot offentlige tjenestepersoner

Det var en økning i registrert fysisk vold blant barn og unge under 18 år i 2019. Det har vært en økning hvert år siden 2013, og økningen har vært tydeligst de tre siste årene. Økningen i 2019 var størst i aldersgruppen 15–17 år. For dem under 15 år var det kun en mindre økning.

En av faktorene som bidrar til økningen, er antall anmeldelser der flere mistenkte i aldersgruppen var involvert. Målt per 1000 innbygger i aldersgruppen, var registreringen i 2019 nesten på høyde med 2007, som var det året med høyest registrering av fysisk vold i perioden 2005–2019. Det har også vært økning i anmeldelser der fornærmede endte opp med skade. Denne økningen gjelder imidlertid kun mistenkte gutter 15–17 år i 2019.

Antall lovbrudd der offentlige tjenestepersoner anmeldte å ha vært utsatt for vold, trusler, hindring eller forulemping av mistenkte 10–17 år, økte også fra 2018 til 2019. Et stort flertall av disse lovbruddene skjedde mot politiet. Økningen i registreringen gjaldt også her primært gutter 15–17 år.

Av de fire kategoriene var det størst økning for forulemping, mens hindring og trusler økte noe mindre. Den registrerte fysiske volden mot offentlige tjenestepersoner økte ikke i 2019 og har vært stabil de

siste tre årene, men det knytter seg noe usikkerhet til registreringen. Økningen er dominert av ungdom som begår gjentatt kriminalitet, og viser et økende antall konfliktepisoder mellom politi og marginalisert ungdom.

Antall registrerte lovbrudd for trusler har økt markant de fire siste årene. Det er også en liten økning fra 2018 til 2019. De to siste årene var antall registrerte lovbrudd for trusler på sitt høyeste i perioden 2005–2019. Økningen siste år dreide seg spesielt om utviklingen for gutter 10–14 år. 2019 var også året med flest trusler med kniv/andre skarpe gjenstander.

Økningen til 50 ulike anmeldelser i 2019 fordeler seg både på gutter 10–14 år og gutter 15–17 år. Økningen indikerer at det i noen ungdomsgrupper er blitt vanligere å bære og true med kniv. For aldersgruppen 18–22 år var det i 2019 nedgang i registreringen både for fysisk vold, lovbrudd mot offentlige tjenestepersoner, trusler og trusler med kniv.

Ran

Antall registreringer for ran begått av personer under 18 år steg noe fra 2018 til 2019, etter en kraftig økning året før. For 2019 var det som i 2018 143 mistenkte personer, mens antall anmeldelser for ran disse var registrert i økte fra 93 til 103. Registreringen for ran er avhengig av både anmeldelsestilbøyelighet, politiets etter-

Ungdomskriminaliteten i Oslo

forskning og kunnskap om unge som begår kriminalitet.

Økning i antall registrerte ran for aldersgruppen er ikke ensbetydende med økning i antall ran de reelt var involvert i. Ranene i 2019 fordelte seg jevnt i bydelene enn i 2018, men som i 2018 ble mange ran begått i forbindelse med kollektivtransport – oftest på kveldstid og gjerne utført av flere ungdommer sammen.

For aldersgruppen 18–22 år har registreringen for ran de siste årene vært klart lavere enn for de under 18 år. Antallet har ligget på omkring 50 anmeldelser de fire siste årene.

Kontroll av ungdom og registrert kriminalitet

Private sikkerhetsselskaper og politiet er de som oftest avdekker og anmelder butikktveri og narkotikalovbrudd. Deres fokus, satsningsområder og strategier varierer. Et økt antall anmeldelser kan være positivt da flere forhold avdekkes, samtidig kan økt registrering gi inntrykk av at den faktiske kriminaliteten øker uten at det nødvendigvis er tilfelle.

Antall butikktverier har lenge utgjort mesteparten av registreringen av kriminalitet for jenter under 18 år, men også for gutter 10–14 år har butikktveri i flere år utgjort en stor andel av total registrert kriminalitet. Etter et svært høyt antall anmeldelser i 2017 har antall anmeldte butikktveri blitt redusert to år på rad til 402 anmeldelser og 412 ulike mistenkte personer i 2019. Det er mest reduksjon i anmeldelser fra dagligvarebransjen og klesbutikk-ker.

Økningen i registreringen for narkotikalovbrudd har vært betydelig siden bunnpunktet i 2015. Det har vært en liten nedgang i registreringen fra 2018 til 2019, men overordnet har det vært en stabil registrering siste tre år, og nivået siste tre år var høyere enn ellers de siste 10 årene.

Narkotikaregistreringen viser en svært stor skjevhet sammenlignet med selvrporteringsundersøkelsen Ung i Oslo. Skjevheten gjelder både få registrerte jenter og den geografiske fordelingen av narkotikaanmeldelser i Oslo. Rapporten legger til grunn at skjevheten bunner i skjev fordeling av hvilke ungdommer som blir kontrollert av politiet. Politiblikket og publikumblikket gjør at kontrollen rettes mot synlige gutter i det offentlige rom. Siden trangboddhet og fattigdom er skjevt fordelt i Oslo, gir dette en sosial systematisk skjev-

het før politiets strategier og satsningsområder sannsynligvis forsterker skjevheten.

For aldersgruppen 18–22 år var det en svak økning for butikktveri i 2019, men nivået siste fire år er stabilt. For narkotikalovbrudd var det ingen endring fra 2018 til 2019, men registreringen for disse to årene ligger klart lavere enn de foregående årene.

Økt cannabisbruk blant unge

Selvrporteringsundersøkelsen Ung i Oslo viste også at det fra 2015 til 2018 har vært en klar økning i bruken av cannabis blant skoleungdom i Oslo. Økningen i bruk og tilgjengelighet av cannabis bekreftes også i KoRus Oslos siste rustrendanalyse fra 2019. I tillegg viser SaLTo-nettverket i 2020 til at holdningen til bruk av cannabis er blitt mer liberal de senere årene.

SaLTo-nettverket rapporterer om få unge som bruker andre rusmidler enn alkohol og cannabis. Tilbakemeldingen er at flertallet av ungdommene som prøver eller bruker rusmidler gjør dette samtidig som de har et høyt funksjonsnivå, og det kan se ut til at kun et fåtall har en avhengighetsproblematikk.

Ansatte i SaLTo-nettverket sier at det kun er en liten andel som har behov for oppfølging i hjelpeapparatet. Derimot anses de som oppsøker hjelp for rusmisbruk å ha utfordringer på flere områder. Nyere forskning på datagrunnlaget til Ung i Oslo viser at den økte bruken av cannabis ikke tilsier noen normalisering av cannabisbruk, men en økende bruk av cannabis blant ungdom med ulike psykososiale problemer.

Økning av barn og unge i Oslo sentrum og i de åpne rusmiljøene

Uteseksjonen konstaterte i 2019 en økning i antall unge personer som de registrerte å være i kontakt med. Økningen var størst for de under 18 år, og aller størst i gruppen under 15 år. Dette vises blant annet gjennom at antall barnevernsmeldinger Uteseksjonen skrev på de under 18 år økte fra 68 i 2018 til 172 i 2019. Økningen i 2019 har også bakgrunn i at Uteseksjonen i 2019 drev noe feltarbeid utenfor Oslo sentrum, slik at tallene for de ulike årene ikke er direkte sammenlignbare. Det ble likevel påtruffet langt flere mindreårige i de åpne rusmiljøene i 2019 enn de to foregående årene.

De fleste unge som oppholder seg i Oslo sentrum er der for å treffe venner og for å

drive med aktiviteter det ikke er knyttet spesiell bekymring til. Samtidig er unge også involvert i ulike aktiviteter i utsatte sentrumsområder hvor rus og kriminalitet inngår. Ungdomsmiljøene samles i stor grad ved Oslo Sentralstasjon og områdene rundt.

Aldersmessig er hovedvekten av ungdommene som oppholder seg på Oslo Sentralstasjon og områdene rundt, 13 til 16 år. Det er store ulikheter blant disse ungdommene. Noen er svært kreative og ressurssterke, mens andre har behov for ulike typer hjelp.

Unge som begår gjentatt kriminalitet

Som i de foregående tre år var det også i 2019 en økning i antall unge (seks flere) som ble registrert med gjentatt kriminalitet. Gruppen som i 2019 ble registrert for gjentatt kriminalitet utgjorde 188 personer under 18 år, noe som tilsvarte litt mer enn 12 % av de mistenkte personene i aldersgruppen 10–17 år. Disse 188 unge ble i 2019 til sammen registrert i 1131 anmeldelser. Året før var tallene 182 unge i 1118 anmeldelser.

I 2019 var det ikke økning for de som hadde barnevernstilhørighet i Oslo. Økningen på seks personer fordelte seg på ulike kommuner i Norge. Over 60 % av de registrerte de siste tre årene har barnevernstilhørighet i bydelene i Enhet øst, men økningen de senere år kommer fra personer født i Norge. Alders- og kjønnsfordelingen følger den generelle kriminalitetsutviklingen ved at økningen de fire siste årene i hovedsak gjelder gutter 15–17 år.

Unge som registreres for gjentatt kriminalitet er og ofte involvert i voldsanmeldelser. De ble i 2019 registrert i over halvparten av anmeldelsene for fysisk vold i aldersgruppen, og i 2/3 av anmeldelsene for fysisk vold med flere mistenkte. De ble også registrert i en høy andel av anmeldelsene for vold mot offentlige tjenstepersoner (67 %) og ran (70 %).

Totalt var unge med gjentatt kriminalitet i 2019 registrert i 46 % av anmeldelsene i aldersgruppen, og i 64 % av anmeldelsene der det var flere mistenkte. Andelen registrert med gjentatt kriminalitet flere år på rad er fortsatt høyt. I 2019 gjaldt dette 41 % (74 personer) av de 182 med gjentatt kriminalitet i 2018. Dersom samfunnet i større grad lykkes med å jobbe målrettet med unge som begår gjentatt kriminalitet, vil det påvirke helheten i stor grad.

Natteravneffekter

Natteravnene lagerfører et begrenset antall effekter som er nyttige under vandring. På denne måten har din gruppe mulighet til å bestille disse effektene i små kvanta. Effektene er gratis. Nedenfor ser du vårt utvalg:

Refleksvest

Ryggsekk

Kulepenn

Bærenett

Midjetaske til førstehjelpsutstyr

Rapportblokk

Ansiktsmaske

Lommelykt

Gratis materiell kan bestilles på:
<http://www.natteravnene.no/bestilling-av-vandringsmateriell>

Aktiv innen frivillig arbeid

Da hun for noen år siden hadde lyst til å være aktiv og gjøre noe samfunnsnyttig, søkte Kristin Hoff på nettet etter organisasjoner og steder der hun kunne bidra med frivillig arbeid. Hun likte det hun leste om Natteravnene, tok kontakt – og har siden vandret nesten ukentlig.

Av Anette Haugen

Kristin Hoff (47) er fra Ski, men bor nå i Drøbak i Frogn i Viken fylke. Hun er utdannet ambulansarbeider og har jobbet mye innenfor helse og sikkerhet, inkludert at hun har vært sikkerhetsvakt i regjeringskvartalet. Da Kristin for noen år siden ønsket å bidra med frivillig, samfunnsnyttig arbeid, var det egentlig litt tilfeldig at hun valgte Natteravnene.

– Jeg ønsket å bidra med noe ute i gatene, der jeg kunne jobbe nært og opp mot mennesker. Jeg begynte å lete på nettet. Da jeg kom over Natteravnene fanget det min interesse med en gang. Jeg likte det jeg leste, tok noen telefoner, sendte en mail – og fikk kontakt på den måten, forklarer hun.

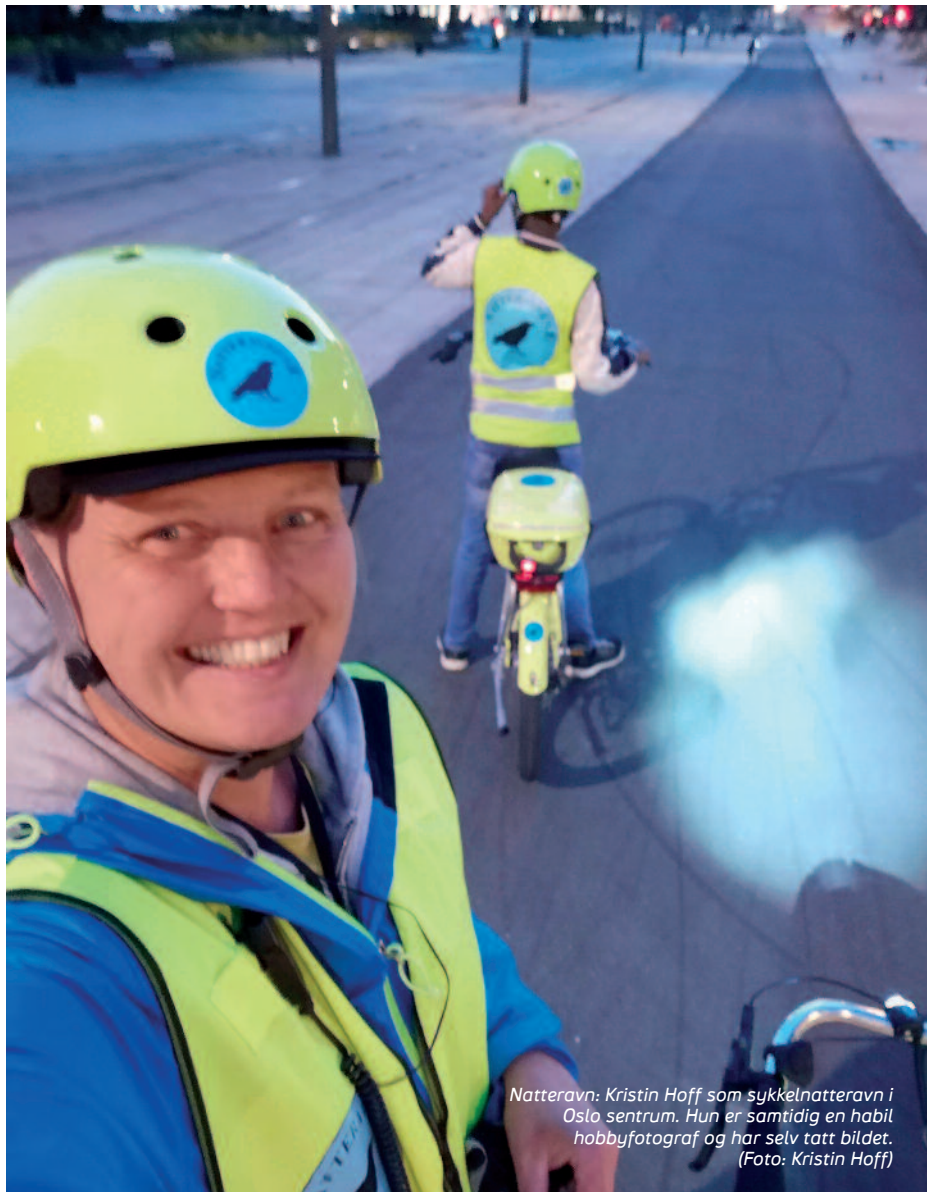
En fin gjeng

Kristin undersøkte om det fantes en lokal gruppe hjemme i Drøbak, men det gjorde det ikke den gang. Den lå i dvale. De har imidlertid startet opp igjen nå. Dermed bestemte hun seg for å begynne å gå natteravn i Oslo sentrum. Der følte hun seg godt mottatt fra første stund.

– Jeg ble veldig godt tatt imot. Det er en fin gjeng. Det er mye de samme som er med, men så kommer det til nye innimellom. I koronatiden har det blitt litt oppstykk, men normalt er jeg med på vandringer ukentlig, forteller hun.

Når de er ute kommer de borti folk med både små og store problemer, men mange ganger er det ikke så mye som skal til for å hjelpe. Noen trenger bare en liten prat, at de viser dem vei, tar dem med til legevakten, lytter og er synlige.

– Det er mange som takker for hjelpen de får. Det gir en god følelse. Det å være synlige voksne i gatene er veldig viktig. Det får vi mange tilbakemeldinger på både fra folk vi møter og fra andre instanser som også er ute om kvelden, slik som politiet, Uteseksjonen og ambulansetjenesten. Jeg synes vi har et godt samarbeid, påpeker natteravnene.

Natteravn: Kristin Hoff som sykkelnatteravn i Oslo sentrum. Hun er samtidig en habil hobbyfotograf og har selv tatt bildet. (Foto: Kristin Hoff)

Til Beirut

Å være frivillig har etter hvert blitt en stor del av hverdagen til Kristin. I sin egen kommune, Frogn, stiller hun blant annet opp ved å gi datahjelp en gang i uken og ved å være trafikkvakt på teststasjoner for covid-19. Før jul var hun dessuten en måned i Beirut, som en del av Team Rubicon, der de bidro med katastrofehjelp etter den store eksplosjonen tidligere på høsten.

– Jeg har ikke gjort noe tilsvarende før og egentlig reist ganske lite, så dette var en stor og tøff opplevelse. Igjen fant jeg fram til muligheten for å bidra gjennom søk på nettet. Vi var 33 stykker som dro ned sammen for å rydde opp, noe som inkluderte både sivile og veteraner fra militæret. Selv er jeg ikke veteran, men har vanlig førstegangs-tjeneste som militærpolit fra 1996. I

t tillegg til oss var to andre organisasjoner også me

Store deler av jobben var ganske fysisk og slitsom. Blant annet hjalp de til med å trille ut stein og glass fra hovedbrannstasjonen, som ble hardt rammet av eksplosjonen. Her mistet de også ti betjenter. I tillegg hjalp teamet også med på tilsvarende rydding av private hjem.

– Det ble veldig mange og tøffe inntrykk, både syns- og luktmessig. Samtidig var det utrolig givende. Folk var veldig takknemlige for jobben vi bidro med. Det ga meg mye å være med. Team Rubicon besto av en gjeng med svært motiverende og ressurssterke folk. Alt var veldig nytt og spennende, fastslår Kristin, som legger til at Rubicon i tillegg har bidratt med støtte til et mentalsykehus og et barnekreftssenter.

Nytt natteravneng

Det har vært natteravnere i Drøbak og Frogn i flere omganger tidligere, men de siste fem årene har de gule natteravnvestene vært fraværende i gatene på det lille stedet i Viken fylke, en halv time sør for Oslo. Nå er de imidlertid tilbake, etter at fire ildsjeler tok grep.

Tekst og foto: Anette Haugen

Det er lørdag kveld og halvannen uke til jul. I lokalene til ressurscenteret til psykisk helse i Frogn møter Gatelangs Christian Askildsen, én av fire ildsjeler som har tatt ansvar for at Natteravnene i Frogn igjen er å se i gatene i Drøbak og områdene rundt. Klokka er 20.00 og om en halvtime forventes det oppmøte av om lag ti natteravnere til.

Etter et informasjonsmøte i oktober, hadde de sin aller første vandring på selveste Halloweenkvelden, lørdag 31. oktober. Siden har det vært vandringer i nærmiljøet hver lørdag fra klokka 20.30 til rundt midnatt. De prøver å være rundt 12 stykker på hver vandring, slik at de kan dele seg inn i fire grupper á tre. Det er nemlig et ganske stort område de dekker.

Måtte utsette

— Opprinnelig hadde vi planlagt et informasjonsmøte i mars 2020, men det var rett etter at Norge stengte ned, så det måtte utgå. Vi la deretter nye planer om et fysisk

Bidrar: Alle som har møtt opp i kveld synes det nye natteravnengasjementet er et godt tiltak, der de gjerne vil bidra for å gi ungdommene en trygg oppvekst.

Natteravnene i Frogn

- Har tidligere hatt natteravngrupper flere perioder. Nåværende gruppe er ledet av fire ildsjeler, Christian Askildsen, Anne Wold, Aleksander Stein og Lars Erik Huseby. De startet vandringene i slutten av oktober 2020.
- Vandrer per nå hver lørdag fra 20.30 til cirka midnatt.
- Oppmøtested: Ressurscenteret til psykisk helse i Frogn.
- Kontaktinfo: Epost: natteravnene.drobak@gmail.com
- Åpen Facebookside: www.facebook.com/Natteravnene-i-Frogn-106095604326928
- Lukket Facebookgruppe: www.facebook.com/groups/834753427354577

møte i oktober, men i forkant av dette økte smitten igjen. For å unngå å avlyse på nytt fikk vi kastet oss rundt, slik at vi fikk holdt et infomøte som ble streamet, forklarer Christian Askildsen.

Blant de som var invitert til møtet for å informere var blant annet politiet i Follo, Norsk Narkotikapolitiforening, natteravnkontoret i Oslo og skolesjefen på stedet. Alle disse møtte fysisk opp. En av ildsjelene kjente til en som var god på live-streaming av møter og ringte ham. Vedkommende stilte opp på kort varsel, som en selvfølge for en god sak.

For å invitere til møtet og skape blest om natteravnengasjementet brukte de Facebook, i tillegg til at de fikk omtale i lokalavisen. De har i dag både en åpen Facebookgruppe, der de legger ut informasjon som alle kan se, i tillegg til en privat gruppe, der det går ut informasjon til alle som har meldt sin interesse for å være med på vandring.

Over hundre

— Vi har i dag 115 personer som har meldt interesse for å være med. Av disse har rundt 60 stykker så langt vært med på én eller flere vandringer. Ved siden av å informere på Facebook, bruker vi appen Spond til påmelding. Det fungerer bra. Til nå har vi lagt ut «arrangementer» for en måned-halvannen av gangen, men på nyåret tenker vi kanskje å legge ut for en lengre periode, slik at folk kan planlegge og melde seg på tidlig, forteller Christian Askildsen.

Blant de som har meldt seg til natteravn tjeneste er det mange foreldre med barn i ungdomsalderen. Det er imidlertid også med både besteforeldre, folk som har vært tilknyttet ulike frivillige organisasjoner og andre som synes dette er et flott tiltak.

Per nå vandrer de kun på lørdager, men målet er å kunne vandre på fredager også. De tenker heller ikke nødvendigvis bare å være synlige ute i gatene innenfor skole-

gassjement i Frogn

året. Det er jo ikke slik at ungdom holder seg inne i feriene. Drøbak med sitt nissehus er gjerne kalt for julebyen, men det er en flott sommerby også, med fine strender.

For å få til å gå så mye som de ønsker, må de rekruttere flere. Christian Askildsen vet ikke helt hvordan de skal få til det ennå, men de tenker kanskje at de må gå enda tettere ut mot FAU og foreldre på de ulike skolene. Siden de fire ildsjelene har barn på fire ulike skoler, tror han imidlertid at de aller fleste allerede er kjent med det nye natteravnengassjementet.

Ildsjelene

På spørsmål om hvorfor han og de tre andre, Anne Wold, Aleksander Stein og Lars Erik Huseby, tok initiativ til å starte en natteravngruppe akkurat nå – og hvilken forbindelse de i forkant hadde med hverandre, svarer han:

– Det hadde blant annet vært en del hærverk på noen av skolene. Det var nok en

utløsende faktor til at vi var flere som begynte å tenke på muligheten for å opprette en lokal natteravngruppe. Jeg tok selv kontakt med natteravnkantoret i Oslo, der jeg fikk tips om at det var en annen, Anne Wold, som hadde tatt kontakt om det samme.

De to begynte å snakke sammen, og på bakgrunn av en samtale Anne Wold hadde med politiet, fikk de vite om Lars Erik Huseby, som også hadde snakket med politiet. Videre kom Aleksander Stein på banen og sammen opprettet de Facebook-gruppene og innkalte til infomøtet, som altså først var berammet i mars i fjor.

Alle de fire initiativtakerne har for øvrig barn innenfor målgruppen, i alderen 10-17 år. Siden Drøbak og Frogn er et relativt lite sted, er det slik at når man har barn på rundt samme alder, som er aktive innen idrett og annet, da kjenner man gjerne litt til hverandre uansett.

Vandringene

Når det gjelder vandringsrutene, så er skoler, barnehager og skateparken naturlige steder der ungdom møtes. Det er ikke så mange av dem som holder til i selve sentrum, der det er en del utesteder, men ingen med 18-årsaldersgrense. De tar likevel en

Mot sentrum: Kent Solvang og Christian Askildsen beveger seg nedover mot sentrum.

sving nedom. Når sommeren kommer må de sikkert inkludere en tur innom strendene, men nå om vinteren er det stille der.

– Det er generelt ganske stille når vi er ute, men det er jo bra. Dette er et forebyggende tiltak. I hovedsak treffer vi på mange hyggelige ungdommer. Det virker som de nå også begynner å kjenne til at de voksne med gule natteravnveste gjerne har med seg sukkertøy. Hører vi om hjemmealtene-fester, så går vi ikke inn, men kanskje henger det en del ungdom utenfor som kliner eller griner, påpeker Christian Askildsen.

Her legger han til at noe han selv ikke hadde tenkt så mye over, før noen nevnte det for ham, er at det også finnes ungdom som ikke har et hjem der det er hyggelig å oppholde seg. Kanskje er ikke foreldrene der eller kanskje er de fulle, slik at de unge går ut uansett om det er dårlig vær. Kanskje er natteravnene de snakker med akkurat den kvelden de eneste hyggelige voksne de treffer hele helgen.

Samarbeid

Når Natteravnene i Frogn er ute på vandring har de både nødnummeret og et annet nummer til politiet med seg om de trenger å ta kontakt. Politiet vet at de er ute og ofte treffer de også på hverandre og slår av en hyggelig prat i løpet av kvelden. Så langt har det ikke vært behov for å ringe politiet, men de har god dialog med både dem og andre aktuelle etater.

Lokalet til ressurscenteret til psykisk helse i Frogn, der de oppbevarer natteravnutstyret og kan trekke inn om det er kaldt eller ved annet behov, ble de rett og slett tilbudt siden det står ledig store deler av tiden. Dette betyr at engasjementet er stort og at det er mange som synes det er flott at det nå igjen er lokale natteravnere på stedet.

Av andre hendelser Natteravnene i Frogn har dumpet borti på sine vandring, er hasjrøyking og mindre ansamlinger av ungdom, uten at dette har bidratt til større problemer. Det virker samtidig som det har blitt slutt på det meste av hærverket. Dette henger også sammen med at det er gjort andre tiltak, som å bedre belysningen på de mest utsatte stedene.

Kveldens vandring

Klokka er blitt 20.30, det nærmer seg natteravning og vår lille prat med Christian Askildsen i forkant av vandringen avsluttes. Det er snøfritt og mildt, så resten av gjengen møtes utenfor lokalet. Et par har vært nødt til å melde forfall, men det er likevel ni vandrere og én hund som har møtt opp.

Noen er med for første gang, andre er ute på sin andre vandring. De fleste har barn i ungdomsalderen, og én har jobbet innen ungdomsarbeid. Det er også med en

Møtested: Natteravnene i Frogn møtes hver lørdag klokka 20.30 ved ressurscenteret til psykisk helse i Frogn.

vandrere som var med forrige gang det fantes en natteravngruppe i Drøbak. Hun forteller litt om sine erfaringer, da hun blant annet var med på en runde i sommerhalvåret med full fest på en strand, da fulle ungdommer virkelig trengte hjelpen deres.

Den forrige gruppen oppga visstnok vandringene både fordi det var stille og fordi de slet med det arrangementsmessige i forhold til å få med nok vandrere hver gang. Det siste håper Christian Askildsen de har bedre grep om nå, men han lytter til erfaringene de andre deler. Samtidig påpeker han at om det er stille, så er det likevel viktig å være synlige voksne der ute med tanke på forebygging og at ungdommen skal kunne føle seg trygge.

Ut å gå

Etter en liten prat og deling av erfaringer, tar alle på seg natteravnvestene. Det blir i kveld én gruppe på tre, og tre grupper med to natteravnere i hver. Gruppen som skal lengst unna tar bilene sine og avtaler nytt møtested. Natteravnene velger selv i stor grad hvilken av de fire områdene de vil gå i, gjerne ut fra hvor de bor. Det er ingen plikt å komme tilbake hit til startstedet ved mid-

natt, i så fall avtaler de bare når utstyret skal leveres tilbake.

Gatelangs slenger seg med Christians Askildsen og Kent Solvang, som først skal nedom skateparken og en av skolene, før de rusler videre ned til sentrum. Det er stille i gatene og vi har en hyggelig prat om hverdagen og det å vokse opp i Drøbak, den vesle byen som for andre er et sjarmerende utfluktssted og et ferieparadis.

Det er ingen ungdommer å se verken i skateparken, i skolegården eller bak skolen. De forklarer at denne skolen var et av stedene der de slet med hærverk, men nå er det mye bedre belysning her. Vi går videre ned en bratt bakke til sentrum. Her er det også stille. I motsetning til i Oslo er det ikke skjenkeforbud her før jul, så utestedene er åpne, men det er få folk å se.

Klokka er 22.30 og Natteravnene i Frogn skal være ute i gatene en time-halvannen til. Gatelangs tar imidlertid farvel nede i Storgata, som er nydelig opplyst med julelys og andre juledekorasjoner. Vi ønsker lykke til på vandringen videre, som i hvert fall akkurat nå ser ut til å bli en fin og rolig kveld.

Trenger du noen å snakke

Alle har behov for svar på sine spørsmål, men det er ikke alltid lett å spørre noen du kjenner. Det finnes flere telefontjenester og nettsider hvor du kan finne god informasjon og hvor du har mulighet til å stille anonyme spørsmål.

Disse sidene kan også være til hjelp for foreldre og andre voksne som lurer på hva de unge er opptatt av.

Alarmtelefon for barn og unge

116 111

Gratis nødtelefon for barn og unge.
Holder åpent når barneverntjenesten er stengt.

Døgnåpent hver dag.

Har også egen chat.

www.116111.no

Amathea

906 59 060

Tilbyr gratis samtaler og rådgivning om alt som har med graviditet å gjøre.

Åpent: man–fre kl. 08–20.

www.amathea.no

Kors på halsen

800 333 21

For alle under 18 år som trenger en voksen å snakke med.

Gratis og anonymt.

Telefon, chat og mail:

Telefontid: man–fre kl. 14–22.

www.korspahalsen.no

Dopingkontakten

800 50 200

Gratis og anonym informasjonstjeneste for alle med spørsmål om doping.

Telefon og chat er åpent:

tirs–fre kl. 11–18.

<http://tinyurl.com/gotnvsvx>

Kirkens SOS

22 40 00 40

Gratis krisetelefon for alle som

trenger noen å snakke med,

uansett hva det er. Tlf: Døgnåpent.

Chat: man–søn kl. 18.30–22.30.

www.kirkens-sos.no

Ungdomstelefonen

40 000 777

Unge svarer unge på spørsmål om seksualitet, legning og identitet.

Tlf: tirs–tors kl. 18–22.

Chat: søn–tors kl. 18–22

www.ungdomstelefonen.no

RUSTelefonen

915 08 588

Svarer og gir råd på alt rundt rusproblematikk. Du kan være helt anonym.

Tlf og chat: man–fre kl. 11–18.

www.rustelefonen.no

Telefon for incest- og seksuelt misbrukte

800 57 000

Gratis hjelpetelefon for incest- og seksuelt misbrukte i alle aldre og av begge kjønn.

Døgnåpent.

www.incest80057000.no

Voksne for barn

For voksne som har bekymringer eller spørsmål rundt barn og unge.

Send oss en mail på:

rad@vfb.no

www.bekymring.no

Barneombudet

22 99 39 50

Svarer på alle type spørsmål fra barn og unge under 18 år.

Tlf: man–fre kl. 09–15.

Nettjenesten: Klar melding eller

Facebook.

www.barneombudet.no

Ung.no

Informasjons- og diskusjonskanal drevet av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Gir svar på alt du lurer på, har egen spørreside.

www.ung.no

Redd Barna

Gir informasjon om nettvett, barn og overgrep, barnefattigdom, asyl- og flyktningebarn, barns rettigheter mm.

www.reddbarna.no

Barnevakten.no

Hjelper foreldre til å delta aktivt i barnas mediehverdag gjennom å formidle nyansert informasjon, gode råd og nyttige verktøy.

www.barnevakten.no

Medietilsynet

Gir informasjon og tips om alt rundt barn og medier, dataspill, trygg nettbbruk, digital mobbing, personvern mm.

www.medietilsynet.no

Rådgivning om spiseforstyrrelser

948 17 818

Gir råd og veiledning til alle som har eller har hatt en spiseforstyrrelse og til pårørende.

Ta kontakt på telefon: 948 17 818

eller mail: nfo@nettros.no

www.nettros.no

Gatelangs dykker ned i arkivet og presenterer artikler som sto på trykk ti år tilbake i tid. De første årene het bladet «Respekt», men fra år 2010 fikk bladet navnet «Gatelangs».

Saken under er hentet fra det totale 34. bladet som ble utgitt, nr. 1 – mars 2011. (Første nummer kom ut i juni 2002.)

Hvordan vise nettvett?

Internett er blitt mange barns nye lekeplass, og mange av dem kan mer om nettet enn sine foreldre. Utfoldelse i den digitale verden kan være utrolig spennende og kunnskapsrikt, men det krever også at man har grunnkurs i nettvett for sin egen og andres nettsikkerhet.

Tekst:
Stine Nordahl Pedersen

Det er alltid fint å huske regelen om å være mot andre slik du vil at de skal være mot deg, men husk også at du ikke skal finne deg i alt. Du har lov til å sette dine egne grenser, velge dine egne venner i nettsamfunn, slette kontakter og ikke svare på kjipte kommentarer og henvendelser.

Ikke bare for barn og unge

Det er ikke bare barn og unge som har godt av å lære, og å vise, nettvett. Foreldre og andre voksne skal gå foran som gode eksempler på hvordan nettvett utøves. Nettvettregler bør derfor pugges slik at de blir en huskeliste man tar med seg hver gang man logger seg på Internett.

Redd Barnas nettvettregler for barn og unge:

- Vis respekt for hverandre på nett. Mobbing på nett er minst like alvorlig som annen mobbing.
- Tenk deg om før du deler personlige bilder og opplysninger om deg selv og andre på åpne nettsteder.
- Lag et passord som er vanskelig å glette. Passordet ditt er privat. Husk at det er lett å lyve på nettet, ikke tro på alt som andre skriver.
- Ta med noen du stoler på hvis du skal møte noen du har blitt kjent med på nettet, og møt dem på et offentlig sted.
- Avslutt kontakten hvis du blir redd eller opplever noe ubehagelig. Blokker kontakten og meld fra til de som har ansvaret for nettstedet.
- Fortell det til en voksen eller en annen du stoler på hvis du opplever noe ubehagelig. Meld til politiet på www.tips.kripos.no om alvorlige saker. Det er ikke din skyld om noen andre gjør noe ubehagelig mot deg på nett.

Kilde: www.reddbarna.no

Nettvett for foreldre:

Bli trygg på barnas nettbruk

- Har dere klare regler for bruk så får dere et sunt forhold til Internett.
- Selv om barna ofte kan mer om Internett enn deg, er det fortsatt du som vet mest om normer og regler, rett og galt.
- Vær til stede i barnas digitale hverdag, vis interesse og still spørsmål.
- Forbud mot bruk av Internett kan gjøre vondt verre. Snakk med barna om hva som er akseptabel data- og nettbruk.
- Det er store forskjeller på barn og unges nettbruk. Et viktig fellestrekk er imidlertid at foreldres engasjement gir resultater.

Kilde: www.nettvett.no

Fem råd for en tryggere bytur

- Ikke ta pirattaxi
- Ikke hør på musikk om du går alene nattetid
- Oppsøk opplyste gater på hjemturen
- Vær observant og våken
- Forsøk å ta følge med venner, når det er mulig

Natteravnenes tips for en tryggere og hyggelig bytur:

- Hold sammen – pass på hverandre og ikke la noen være alene.
- Planlegg hjemreisen: Sjekk busstider, ha reservepenger til drosje og ha en god backup-plan (for eksempel overnattingsmuligheter hos venner, avtalt hjemkjøring, ha strøm på mobiltelefonen). Unngå mørke og lite trafikkerte områder. Velger du å gå hjem – gå i opplyste og befolkede gater.
- Følg lokale og nasjonale smitteverntiltak

HVOR ER FLASKEN?

Hvor i Norge/verden befinner natteravnflasken seg på dette bildet? Vet du svaret? Send en mail til: gatelangs@natteravnene.no innen 15. august, så er du med i trekningen av en fin premie.

Løsning på hvor flasken var i forrige nummer var: Oslo lufthavn, Gardermoen. Vinner ble Catharina Konow Johannessen. Følg oss også på Instagram og Facebook. Lik siden vår «Natteravnene» og følg med på aktuelle saker og ting som skjer.

Natteravnene takker gode samarbeidspartnere:

Stanley Security AS
som gir oss gratis
alarmtjeneste,
parkering med mer.

Joh. Johannson
som gir oss
gratis kaffe.

Egon Karl Johan
www.egon.no/restauranter/karl+johan
Som spanderer pizza
under vandringer

Hafslund ASA
som bidrar med
engasjement og
økonomisk støtte

Den trygge voksenrollen

Synlige foreldre eller foresatte, som anerkjenner og prøver å sette seg inn i barnas interesser, er viktig i de unges liv. Barn og unge trenger trygge voksne som er til stede, både når det gjelder fritidsklubbene, sosiale medier og andre aktiviteter de deltar i.

Av Anette Haugen

Hanna Huseklepp (22) er fra Skjetten i Lillestrøm kommune og studerer for tiden offentlig administrasjon og ledelse ved Universitet i Oslo (UIO). Ved siden av dette jobber hun i en juniorklubb på Skjetten og er nestleder i sentralstyret til Ungdom og Fritid. Hun takker sin egen fritidsklubb for veivalget hun har tatt i livet.

— Det kan lyde som en klisjé, men hadde det ikke vært for fritidsklubben hadde jeg ikke vært den jeg er i dag. Jeg brydde meg jo om andre mennesker, men var ikke politisk interessert før jeg begynte der. På fritidsklubben ble jeg med i en ungdoms-demokratigruppe, der vi snakket om det vi ville — og startet opp ulike prosjekter. Vi reiste også til Brussel flere ganger for å lære, forteller hun.

Viktig arena

Med lærdommen fra fritidsklubben i bak-hånd, ønsker Hanna etter studiene å jobbe innenfor offentlig forvaltning. Partipolitikk synes hun virker litt vel komplisert. Underveis er hun sterkt engasjert i det som skjer på fritidsklubbene, der hun og hennes kolleger kommer nært på de unge. For mange er fritidsklubben en svært viktig arena, akkurat som den var for henne.

— Fritidsklubbene tiltrekker seg mange barn og unge som andre fritidsaktiviteter ikke helt klarer å fange opp. I idrett, korps etc. stilles det gjerne litt mer forventninger til dem. På fritidsklubbene kan de komme uten planer og bare si hva de har lyst til å gjøre, så er det opp til oss å tilrettelegge for det, påpeker Hanna, som selv nå jobber med unge i alderen 10-13 år.

Jobben hennes er helt enkelt å være der for dem, spille bordtennis, stå i kiosken og snakke med dem. Mange av barna knytter seg veldig til de som jobber på fritidsklubben, om de så er ansatte eller jobber frivillig. Hun ser helt klart at de unge har behov for trygge voksne i livet. Derfor er også foreldreengasjement ved fritidsklubbene viktig.

Trygge voksne: Hanna Huseklepp er klar på at unge trenger trygge voksne og foreldre som bryr seg og er synlige i hverdagen deres. (Foto: privat)

Forelderrollen

— Tidligere jobbet jeg på en fritidsklubb tilknyttet en barneskole. Der var det slik at FAU måtte stille med foreldrerepresentanter for å ha nok voksne til stede. Det er viktig at de nærmeste voksenpersonene i barnas liv involveres og at foreldre også blir kjent med hverandres barn. Gjennom et slikt engasjement blir alt litt mindre skummelt, fastslår Hanna.

Foreldre og foresatte er en trygghetsfaktor. Det er samtidig viktig at de anerkjenner og aksepterer barnas fritidsaktiviteter, inkludert fritidsklubbene. Noen foreldre har kanskje et litt kritisk blikk og tror at det bare er trøblete ungdom som henger der. Slik er det ikke. Dette er en arena der de unge kan være seg selv og lære mye på samme tid.

— Jeg forstår at det kan være skummelt og ikke så lett for foreldre å sette seg inn i alt de unge er opptatt av og alt som skjer på sosiale medier. Om jeg kun er 22 år, er det mye jeg ikke har satt meg inn i, slik som

Tiktok. Om man ikke nødvendigvis forstår alt barna holder på med, må man likevel prøve så godt man kan — og uansett støtte opp best mulig, tenker hun.

Synlige

Hanna Huseklepp synes det er vanskelig å trekke fram én enkelt ting, når det gjelder hva som er det aller viktigste foreldre og foresatte kan bidra med når de unge vokser opp. Det er egentlig så mye, men å være synlig, møte opp, følge barna til fritidsklubben eller venner, bryr seg og rett å slett være til stede, står høyt oppe på denne listen.

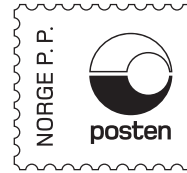
— Det er mange barn som sliter veldig. Mange mangler selvtilitt og mange knytter seg sterkt til oss som jobber på fritidsklubbene. Kanskje har de ikke foreldre som «er der», slik at vennegruppen blir familien deres. Om vennene da skal noe, står de der alene. Barn og unge trenger helt klart trygge voksne som er der for dem, fastslår hun.

Gjør frukt og grønt billig

EXTRA

Gatelangs

Returadresse:
Natteravnene Oslo
Storgata 28 B
0184 OSLO

SELVAAG

Realiserer idèer
– Til glede for generasjoner